Ն. 794 1888 ՅՈՒՆՎԱՐ 15 ՃՈՒՄԱՍ 1305 ՃԷՄԱԶԻ ԽՒԼ ԷՎՎԷԼ 14 ՑԷՕՐՑԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

40 ՓԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄՈՒԼԿԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՆԱՅԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ՅԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

ԱԲՕՆԷ ՇԷՐԱՅԻԹԼԱՐԸ

	12 այլըք	6 այլըք	3 այլըք
ԻՍԹԱՄԲՕԼ	200 ղշ.	105 ղշ.	55 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճիտիյէ 20 ղրուշտան

ԻԼԱՆԱԹ ՇԷՐԱՅԻԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2ինճի վէ 3ինճի սահիֆէ սաթրը ղրշ. 6
4ունճու սահիֆէ սաթրը 10բ. հա. » 3
Մէվատտը նաշրիյյէ ... պէկէնիլմէ մէճմանէն գապուլ օլունմազ վէ ... օլունմայան էվրագ իատէ օլունմաճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Իսթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ Նումէրօ 20 Չիֆթէլէկեան խանի մախսուսունտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կաղէթանըն սահիպ վէ մէսուլ ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ մուրաճաաթ օլունա։

ԻՖԱՏԷԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

Իսթամպօլ, Ղալաթա վէ Պէյօղլու թարաֆլարընտա մուվէզզիմլիգ վաաթէտարլըգ կաղէթալարըն ալմագտա օլան աբօնէլէրիմիզտէն հէր քիմ՝ ալտըղը նումէրօլարը կէօրէ սաաթ 12,ի գատար կազէթալարը ալմազսա սաաթ 12տէն սօնրա խաստա էրթէսի կիւնիւ մուվէզզիմիզ կէթիրիր իսէ, գապուլ էյլէմէյիպ, վէ քէյֆիյէթի իտի սաաթը պիր մէքթուպլա մախսուսընտա իտարէմիզէ էյլէմէսինի րիճա էտէրիզ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Ֆիլիպէտէն ալընան խուսուսի խապէրլէրէ կէօրէ, բրէնս Ֆէրտինանտ իլէ վալիտէսի բրէնսէս Գլէմանթին՝ հէնուզ չէհրը մէզգիւրտէն հարէքէթ էթմէմիշլէր իսէ տէ, բրէնսին մայէթինտէ պուլունան վիւքէլատան Մ. Սթամպուլօֆ, Մ. Նաչէվիչ վէ Մ. Մութգուրօֆ Սօֆիյայա ավտէթ էթմիշլէր տիր։

Բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Խանքօյու չըֆթլիքլէրի իլէ Էէնի-Զաղրայա գատար պիր սէյահաթ իճրա էթմէք նիյէթինտէ իմիշ իսէ տէ, Ֆիլիպէտէն էվվէլ հարէքէթի հէնուզ մաչիւմ տէյիլ իմիշ։

⁂

Բրէնս Ֆէրտինանտ՝ Պարօն տը Հիրշէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտէ իտուպ քէնտիսինին (բրէնսին) Ֆիլիպէյէ ազիմէթի իչիւն Սօֆիյա մուքէլլէֆ սալօնը վակօնլար կէօնտէրմէսինտէն տօլայը պէյանը թէշէքքիւր էյլէմիշ տիր։

ՄԸՍԸՐ

Ֆրանսա իլէ Ինկիլթէրրա պէյնինտէ ազա օլընան Սուվէյիշ գանալը մուգավէլէնամէսինէ տաիր Պապը Ալինին պազը թաատիլաթ իճրասը մաթլուպ օլտուղընը, վէ թաատիլաթ մէզգիւրէնին էվվէլա՝ մուգավէլէնամէնին իճրասընա նէզարէթ իտէճէք գօմիսիօնըն բրիյասէթի, սանիեն՝ թախլիյէ ու գանալլարը վէ սալիսէն՝ մուգավէլէնամէտէ մունտէրիճ պազը մէվատտըն թէպտիլ ու թաատիլի խուսուսլարընա աիտ իտիկինի ազտէն խապէր վէրմիշ իտիք։

Մէսմուաթըմա կէօրէ, մէճլիսը խասսը վիւքէլա՝ սօն իճթիմաըլարընտա պիրինճի սաատտէ օլան պիր էմրը ալիյէ թէվֆիգէն մէզգիւր մուգավէլէնամէնին 10ընճը մատտէսինէ պիր ֆըգրա իլավէսինէ տաիր գարար վէրմիշ տիր։

Մէզգիւր 10ընճը մատտէնին սուրէթի պէր վէճհը ատի տիր.

«4ունճու, 5ինճի, 6ընճը վէ 8ինճի մատտէլէր՝ մուհաֆազաը վէ վըգայէի ասայիշինին թէէմինի իչիւն Ֆէրմանլար աչքեամը տախիլինտէ օլարագ ղալիպ հազրէթի Բատիշահի վէ Խըտիվ հազրէթլէրի թարաֆընտան իթթիխազընա լիւզում կէօրիւլէճէք թէտապիրէ մանի օլամայաճագլար տըր։»

Մէճլիսը խասսը վիւքէլանըն վէրտիկի գարար մուճիպինճէ, «Մըսըրըն մուհաֆազաը» լուղէթլէրինտէն սօնրա «վէ Ֆըրմէլը տէնիզ սէվահիլինտէ վագը պիրիճիւմէ մէմալիքը Օսմանիյէնին մուհաֆազաը» ֆըգրասը տախի իլավէ օլընաճագ տըր։

ՊԱՐՕՆ ՏԸ ՀԻՐՇ

Պարօն տը Հիրշ մատտէսինին թէտգիգի իչիւն մէճլիսը վիւքէլանըն տուն թէքրար իճթիմա իտէճէյինի խապէր ալմըշ իտիք։

Տուն Սատրազամ հազրէթլէրի իլէ Նաֆիա վէ Թիճարէթ նազըրը Զիհնի բաշա հազրէթլէրի վէ Պապը Ալի հուգուգ մուշավիրլէրինտէն Նորատունկեան Գաբրիէլ էֆէնտի մէսէլէի մալիւմէի հիսապիյէյէ տաիր օլան պազը էվրագը նազարը թէտգիգ վէ մութալաատան կէչիրմէքլէ իշթիղալ էյլէմիշլէր, վէ մամաֆիհ խարբն վէ խախօտ բազար կիւնիւ մէճլիսը խասսը վիւքէլանըն թէթիմմէսի իլէ իշպու պիր գարար վէրիլմէսի մուհթէմէլ պուլունմըշ տըր։

Մարօգ (Թ--) մէսէլէսի իչիւն Մատրիտտէ ինիգատ իտէճէք գօնֆէրանսա թարաֆը սալթանաթը Սէնիյէտէն ումուրը չէհշինէտէրի միւտիրի Շէմսէտտին պէյ՝ մուրախխաս թային պույրուլմուշ իսէ տէ, գօնֆէրանսըն վագթը իթթիխազը մուգարրէր օլմատըղընտան, վէ օրպապալը պազը մէսաիլ հէնուզ մուալլագ խուսուսընտա, միրը մումայիլէյհին գիտմանը հարէքէթի տահա թային օլունմամըշ տըր։

—

Գըրմըզը տէնիզ վէ Պասրա քէօրֆէզի թարաֆլարընտա պուլունան տօնանմայի Հիւմայունըն թազվիյէսի իչիւն տահա 5-10 վափօր իրսալ օլունմասը մէզմու տըր։

—

Բուժէլի չըմէնտօֆէր խաթթլարընըն իլթիսագը հասէպիլէ Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլէ Սըրպիսթան պէյնինտէ պիր բօսթա մուգավէլէնամէսինին ագտը Սըրպիսթան հիւքիւմէթի թարաֆընտան թէքլիֆ օլունտուղը մալիւմ տիր։

Պու պապտագի միւզաքէրաթըն իճրասը իչիւն էվվէլքի կիւն իրատէի Սէնիյէ սուտուր իթմիշ օլմաղլա, քէյֆիյէթ Խարիճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան Տէրսաատէթ Սըրպիա սէֆարէթինէ իշար վէ Բօսթա վէ Թէլէկրաֆ Նազըրը Իզզէթ էֆէնտի հազրէթլէրինին Հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան մուրախխաս թային պույրուլտուղը պէյան, վէ Սըրպիսթան հիւքիւմէթինին տախի քէնտի մուրախխասընը թային էթմէսի լիւզումը իշար գըլընմըշ օլմաղլա, Սըրպիա սէֆիրի Մ. Նօվագօվիչ՝ քէյֆիյէթի հիւքիւմէթինէ մէթպուասինէ իշար էթմիշ տիր։

Բէգալըք խապէր ալընտըղընա կէօրէ, Սըրպիսթան գապինէսը՝ Թիւրքիյա իլէ Սըրպիսթան պէյնինտէ մուգավէլէ գավի պիր թիճարէթ մուահէտէսի ագտը իչիւն լազըմ կէլէն թալիմաթը էվվէլքի կիւն Սէֆիր Մ. Նօվագօվիչէ իրսալ իթմիշ, սէֆիրը միւշարէլէյհին տուն Բօսթամալ Խաճէթինէ ազիմէթլէ Օսմանլը մուրախխասը իլէ կէօրիւշմիւշ պուլունմըշ տըր։

—

Մէսմուաթըմա կէօրէ, Պուլկար ատասը սիմլի գուրշուն մաատէնինին իշլէթմէ իմթիյազը՝ Խայաթեան, Ֆօրօնէօ վէ վէ գումբանեասընա իհալէ գըլընմըշ տըր։

—

Ալէմանեանըն Միւնխէնէր Ալլկէմայնէ նամ ասքէրի կաղէթասը՝ Նովօէ Վրեմեա նամ Ռուս կաղէթասընըն ախիրէն նէշր իթտիկի պիր պէնտը մախսուսընտան պահս իտէրէք, հէր նէ գատար մէզգիւր Ռուս կաղէթասընըն պէյանաթը Ալէման վէ Աւստրիա—Մաճառ կաղէթալարը թարաֆընտան գաթիէն թէքզիպ օլունմըշ իսէ տէ, տիկէր Ռուս կաղէթալարընըն խինէ ինատ իտուպ մէզգիւր պէյանաթը նագլ ու տէքրար էթմէքլէրինի պէյան իթտիքտէն սօնրա, սատտատա կիրիշէրէք տիյօր քի, իւչ տէվլէթլէրին (Ռուսիա, Ալէմանիա վէ Աւստրիա) հուտուտը ասքէրիյէսի իւզէրինտէ թէճէմմիւ իտէն գօլ օրտուլարըն սուրէթ մէվճուտը՝ Ռուսիա թարաֆընտան մա 689 օտա թօբու 315000 նէֆէրտէն, վէ Աւստրիա թարաֆընտան իսէ մա 338 օտա թօբու 38000 նէֆէրտէն իպարէթ պուլունմագտա տըր։

Ռուս վէ Ալէման հուտուտը արասընտագի խըթթը իւզէրինտէքի աճվալը ասքէրիյէ մուգայէսէ օլունուրսա, Ալէմանեանըն 119,456 մուրապպա քիլօմէթրօ գատար արազի իւզէրինտէ մա 14,520 պէկիր վէ 238 թօբ՝ 81,714 նէֆէր, վէ Ռուսիանըն իսէ 119,311 մուրապպա քիլօմէթրօ գատար արազի իւզէրինտէ մա 24,198 պէկիր վէ 274 թօբ՝ 123,275 նէֆէր ասքէրլէրի պուլունտուղը անլաշըլմըշ տըր։

Բէգալիք Վարշավիատա մուհաֆըզ ասքէրի օլարագ 20,000 նէֆէր ասքէր, 3600 պէկիր վէ 54 թօբ պուլունուպ, Ալէմանեանըն Քէօնիկսպէրկ մուհաֆըզ ասքէրի 7,00 նէֆէր, 1400 պէկիր 50 թօբ, վէ Պըրէսլաու մուհաֆըզ ասքէրի 5000 նէֆէր, 1100 պէկիր վէ 32 թօբտան իպարէթ պուլունմագտա տըր։

Էնկլիշ Րէվիւ կաղէթասը՝ 1878տէն պէրու Ալէմանիատա 4850 քիլօմէթրօ չըմէնտօֆէր խաթթլարը ինշա իթմիշ իսէ տէ, Միւնխէնէր Ալլկէմայնէ պունը ճէրհ իտէրէք, թարիխը մէզգիւրտէն պէրու չարքի վէ ղարպի Բրուսիյատա, Բօզնանի էյալէթինտէ վէ Սիլէզիանըն Օտէր նէհրի սաղ գըյըլարընտա քեաֆի գրամընտա նալըքըդ 1865 քիլօմէթրօ չըմէնտօֆէր խաթթլարը պէյան իտիյօր։

—

Մանչէսթըր Կուրիէր կաղէթասընըն Լօնտրա մուխպիրինտէն ալտըղը մալիւմաթա կէօրէ, Թայմըս սահիպի Մ. Ճօն Ուալթըր՝ կաղէթայի մէզգիւրըն խոճա սէնէլիք տէվրինտէն տօլայը լօրտլըգ ունվանընը իհրազ իտէճէք տիր։ Բէլ Մէլ Կէզէթ՝ պու հավատիսը պաշքա պիր թարաֆտան թէքզիպ իթմէքտէ, Մ. Ճօն Ուալթըրըն թայրայա սըրդատէլիքի (ժանթըլմըն գանթր-իար) հայիթ վէ էհլը սիյասէթ օլմասընտան տօլայը Լօրտլար մէճլիսինէ ազա օլմաղա չօգտան չալըշըր իսէ տէ, բօլիթիգաճա մէճհուլիյէթ սայէսինտէ կէօրիւնմէք իսթէմէմիշլէր տիր։

—

Նէվ-Եօրքըն պէյանընա կէօրէ, Բէթէրսպուրկ բօլիսի ախիրէն չէհրը մէզգիւրտէ պիր խայլը խանէլէրի պասարագ 900 քիշի գատար թանըթը թէվգիֆ էյլէմիշ տըր։

ԹԷԼԻԿՐԱՖ

Պարիզ 25 յունվար

Ֆրանսա վէ Իթալիա թիճարէթ մուահէտէսինին մուզաքէրաթը թաթիլ օլունմըշ տըր. լաքին հարիճիյէ նէզարէթինտէն մուզաքէրաթը մէզգիւրէյէ էնինտէն մուտաչէրէթ օլունաճագը թէէմինէն րիվայէթ օլունուր։

Բէթէրսպուրկ 26 յունվար

Ժուռնալ տը Սէն Բէթէրսպուրկ կաղէթասը՝ Գալիցիատա հարէքէթը ասքէրիյէ հագգընտա վէ Էրզրումտա ... իչիւն Ռուսիանըն կէօյա թէճավիւզքեարանէ հազըրլընտա Բէօրզէն Զայթունկ կաղէթասընըն վէրտիկի խապէրլէրի թէքզիպ էյլէյիօր։

Բէռլին

(Թիւրքէ մախսուս թէլէկրաֆ)

Ժուռնալ տը Սէն Բէթէրսպուրկ՝ պու կիւն չըգան նիւսխասընտա պիր պէնտը մախսուս նէշրի իլէ Ալէմանեանըն Բէօրզէն Զայթունկ նամ կաղէթասընըն չէնտ կիւն էվվէլ խագգընտա պիր պէնտը Ռուսիա տէվլէթի հագգընտա վուգու պուլան իսնատաթը էտէպսիզանէ պուլունտուղընը էյլէմիշ տիր։

Բէօրզէն Զայթունկ՝ Ռուսիա տէվլէթինին Գալիցիատա իճրա էթմէքտէ պուլունտուղը հարէքէթը ասքէրիյէ Աւստրիա հուտուտու օրտուլարընըն իղամը իչիւն էմիրլէր վէրիլմիշ օլտուղընը, վէ տէվլէթը միւշարիւնիլէյհանըն Էրզրում "[·] հագգընտա պազը թասավվուրաթ վէ նիյաթտա պուլունտուղընը իտտիա իթմիշ իտի։

Ժուռնալ տը Սէն Բէթէրսպուրկ՝ Ալէմանիա կաղէթասընըն իչպու նէշրիյաթընը քէմալը չիտտէթլէ թէքզիպ իտուպ, «մէզգիւր իգի խուսուսընտա տա նէ մէրթէպէ պիհէսաս օլտուղը՝ հէգիգաթըն մէզգիւր պէյանաթընըն ըսլաթա ղայրը ճէսուր օլտուղը թէքզիպ էյլէյօր» տէմիշ տիր։

(Թէլէկրաֆնամէտէ «Էրզրումա» տէյու խատա օլընան մէվգիին Էրզրում օլմասը լազըմ կէլտիկի տէրքեար տըր։) (Թիւրքէ)

Համպուրկ, Պրունսվիք վէ Սաքսօնիա բիյանգօլարընտա տախի Ցարութիւն Պէյլէրեան էֆէնտինին իլանը իչիւն 4ունճու սահիֆէյէ մուրաճաաթ օլունա։

ԷՎՐՕՊԱ ԲՕՐՍԱՍԸ

Մալիւմ օլտուղը վէճհլէ Վիյէննա վարօրը տուն սապահ Տէրսաատէթէ վիւրուտ իտուպ, Էվրօպա բօրսալարընըն կէթիրմիշ տիր։

Գար սէպէպիյլէ Շումնու վէ Ռուսճուգ արասընտա վէ Բուլմանիանըն Պուգրէշ-Վէրչիօր խաթթը իւզէրինտէ միւվարէտաթ էքսիւտէն միւնգաթի օլմուշ տըր։ Բէշտէ չարշէնպիհ կիւնիւ էօյլէտէն սօնրա սաաթ 3է գատար Պուգրէշտէ Շարգ գաթարը մախսուսընտան (Էքսբրէս տ'Օրիան) խապէր ալընմամըշ տըր, մամաֆիհ Մաճառիսթան ճիհէթինտէ սախիլ տէմիր եօլ գաթարլարընըն իշլէմէքտէ օլտուղը խաթթինա օլունըր յօր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Թաճըրլարը Խարիճիյէ գալէմի խուլաֆասընտան Մէհմէտ Էմին պէյին հարիգ օլտուղը պուլթանի ինսանի մուշիրինի վէ թաճֆիյէի էօճտէ սինինէ պիլտաբէի սանիյէ րըտպէսի սանիի թէվճիհ պույրուլմըշ տըր։

⁂

Իսթամպօլ Պանգասը (Պանգ տը Գօնսթանթինօբլ) տիրէքթօրը Մ. Գօրօնէօյա 2ինճի րիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ծարօնիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Խարիճիյէ նազըրը Սաիտ վէ մայէթը Սէնիյէ էրքեանը հարպ փէրիքի Րիզա բաշալար հազրաթլարընա Սօլէյլ Էլվան նիշանընըն 1ինճի, վէ ճավէրանը Շահանէտէն միրալայ Շէֆիգ պէյ իլէ Խարիճիյէ նէզարէթի թէրճէմանը Կիւլպէնկեան Միքայէլ էֆէնտիյէ նիշանը մէզգիւրըն 3ինճիւ րիւթպէսի իհտա գըլընմըշ, վէ մէզգիւր նիշանլար՝ տուն Բէթէրսպուրկ Օսմանլը սէֆիրի Շագիր բաշա հազրէթլէրի մարիֆէթիյլէ Տէրսաատէթէ վիւրուտ իթմիշ օլմաղլա, բուլունլարըն թագտիմը խաքիբայի Շահանէտէն արզ ու իսթիզան գըլընմըշ տըր։

—Խըտիվ սապըգ Իսմայիլ բաշա հազրէթլէրինին Նաբօլիտէ գալան մախսուսը Ֆուատ պէյ՝ Տէրսաատէթէ կէլմէք իւզրէ տուն Նաբօլիտէն վափօրա բաքիլ օլմուշ, վէ բաշայի միւշարիւնիլէյհին Նաբօլիտէ գալմասընը իշարէթէն պատտա մէզգիւր վափօրա թաշնմալ գըլընմըշ տըր։

—Մէսմուաթա կէօրէ, պիր պուչուգ այտան պէրու Պէյօղլունտա Ֆրանսըզ թէամտրօսու սալօնլարընտա 3—4 Բօրթուգէզլիտէն մուրէքքէպ պիր գումարպազ չիրքէթի աչըլըպ, սուրէթը ալէնիյէտէ գումար օյնատըլմագտա իմիչ։ Պու չիրքէթին կէօյա 17000 լիրա սէրմայէսի պուլընտուղը տախի իչաէ օլընըպ պիր չօգ խէլգի վէ էճնէպի սաատէտլու պունլարըն ատը իղֆալինէ մուվաֆֆաղ օլմուշ, վէ մէզգիւր չիրքէթ չիմտիյէ գատար Տէրսաատէթտէ 15000 լիրա նամէչրու թէմէթթէւաթ պուլունմըշ իմիչ։

—Պրուսա վիլայէթի մալիյէ միւֆէթթիշի Եագուպ էֆէնտի՝ սէրթիֆ Քէօյլանճայա կիթմէք իչիւն էմիր ալմըշ իմիշ տիր։

—Բռնօբէօլ վաբօրլարընըն Մարմարա վէ Գարատէնիզ սէվահիլինէ եօլճու նագլ իթմէքլէրինին լիմանը րէիսի Տիլավէր բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան մէզգիւր վաբօրլար գաբթանլարընա չէտիտէն էմր օլընտողը իքտամ իտիլմիշ իմիչ։

Մէսմուաթա կէօրէ, սէվահիլը մէզգիւրէյէ խօլճը նագլ իթմէք (գապօթաժ) մէսէլէսինին պիր սուրէթը գաթիյէտէ հալլի իչիւն պու քէրրէ պաշալը միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին րիյասէթի թահթընտա պիր գօմիսիօն մախսուս թէշքիլ գըլընմըշ տըր։

—Անատօլուտան ալընան խապէրլէր՝ օրալարտա գըչըն քէմալը չիտտէթլէ տէվամ էթտիկինի միւպէյյին տիր։ Կէչէն հաֆթա Ալաչէհիրտէ միզան իլէ հարարէ գըրօտան 7 տէրէճէ աշաղըյա տիւչմիւշ տիր։

—Ալիանս Իզրայէլիթ նամ խայրիէ չէմիյէթինին Օրթաքէօյտէ վագը Բարէնտրաշ Ընկէրութիւն թէ-

իսթահսիլնա ալաֆը. փետրվարըն 11ինճի կէճէսի մասքէլի վէ մասքէսիզ պիր պալօ վէրիլէճէք լանպէր ալընմըշ տըր։

—Ինկիլթէրա հիւքիւմէթի՝ Կիրիտտէն հանիա չէհրինտէ մուգիմ Ինկիլիզ գօնսօլօս վէքիլի Մ. Մօտօյա սէպքաթ իտէն խըտէմաթընա միւքեաֆաթ 1000 լիրա իհտա էյլէմիշ տիր։

—Կէչէն սալը կէճէսի Պէյօղլունտա Էէնի սօգագտա Մաալէն մուղըգաճըլարընտան Մ. Ծարանտանըն խանէսինտէն հարիգ զուհուր իթմիշ իսէ տէ, պիր օտանըն պազը մահալլէրի միւհթէրիգ օլտուղը հալտէ սէրհալ պաստըրըլմըշ տըր։

Պու սըրատա պէր վէճհը աթի պիր հատիսէ զուհուր իթմիշ տիր։

Խանէի մէզգիւր գարշըսընտա սաքին պուլունան Սբանիա ժէնէրալ գօնսօլօսու Մ. Ծարանտանըն խանէսի գարշուսը էօնինտէ տուրուպ Մ. Ծարանտայա կէլինճէ յէ գատար քիմ իսէ պիր պրագամատըն գոփարըլմըշ իմիշ... գավաս տախի կիտիպ խանէի մէզգիւրըն գաբուսընտա տիքիլիպ պիմբէյիյէ իչէրիյէ պըրագըլմըշ վէ խալընըպ ղալթիլ թուլունմայա տէրսուն խանէտէ պուլունմըշ տըր։

Պիր աքա տախի մէյտան ալմըշ պաշլամաքը վէ Մաալէն միւնասիպ պազը խանէի մէզգիւրէ միւվահիտէթ իթմէքլէ իճիլիտէն ... մէզգիւրէ միւտախէլէթ իթմէքլէ չէհրինէ Մաալէն չակիրլարընըն հարիգին գուհուր իթտիկի սըրատա տէրունինտէ պուլունմասը ուզուն զամանտա թէլէֆ ... գաթարը մէզգիւր ճէմալ գաթթիյէթ խանէսինէ չէղըրթըլմըշ, ... ժանտարմա միւլազըմը հաֆըզ էֆէնտի մէզգիւր չակիրլարը գուբբարլա գարդաշլարընտան ... իչէրի տէգ գըրրէպ իսթէմիշ իսէ տէ, ... մէրգում գավաս՝ քէնտիսինին մէն իթմիշ օլտուղը, հաֆըզ էֆէնտի՝ «պէնի պիլիյօրմուսըն քի՞միմ, պազը գանունը ինֆօրմաթիօն, պէն պիր ժանտարմա գայըմագամը, իշէրի կիրէճէյիմ» տէմիշ իսէ տէ, գավաս տախի «սէնի պիլի՞յօրմուսըն քի՞միմ, բազ գանունը ինֆօրմաթիօն» սէնի իչէրիյէ պըրագըլմայաճագըմ տէմիշտիր. հալպուքի պու աղ սօնրա կէրէք իչբու միւճատէլէնին ... վէ կէրէք օտատա զուհուր իտէն ատէմ պասթըրըլմըշ տըր։

Կէրէք հաֆըզ էֆէնտի վէ կէրէք գավաս՝ քէնտի չիֆթայէթլէրինի ամիրլէրինէ արզ իթմիշլէր տիր։ Էվվէլքի կիւն Սբանիա ժէնէրալ գօնսօլօսը Պէյօղլու միւթէսարրըֆլըղընա կիտէրէք, իչպու հատիսէ թէվքիֆէ օլունմաս տըր։

—Գաստամունի վիլայէթինտէ Չէքէրէ նէհրի մէճլիսը խապէրսիզ ազարընտան Օսման էֆ. րիյասէթ ալտը իլէ իթհամ օլընարագ վիլայէթ մէճլիսը իտարէսինտէ թաճֆէ մուհաքէմէ իտիլմիշ, վէ 5 սէնէ գալէպէնտիլիգ իլէ 6 սէնէ հուգուգը մէտէնիյէտէն խըրպէթընա, վէ ալմըշ օլտուղը 33 լիրա, 35 ղուրուշ մէճիտիյէ վէ 2900 ղուրուշը իատէ վէ պիր օ գատար մէպլաղ տա ճէզայի նագտի իթտաանա հիւքմ օլունմըշ տըր։

—Մըսըր կաղէթալարընտա օգունտուղընա կէօրէ, Մէնուֆիյէ միւտիրիյէթինտէ Ծուպրա նամ գարիյէտէ ախիրէն պէօյլէ պիր ճինայէթ վուգու պուլմուշ տըր։ Գարիյէի մէզգիւրէտէ Սէյթ էլ Գօլ նամընտա պիր գարըն Ալի Սիւլէյման նամընտա պիր րիճալ իլէ ագտը նիքեահ թէվէսսուլ իթմէք, մէզգուրէնին էվվէլքի սէվկիլիսի օլտուղը զաննը օլընան պիր չախըս տախի թէլէֆէ սէվղ լէնտէ միւճահատէ իլէ մէզգիւրէյի խանէսինէ կէթիրմէլ իսթէտիկի, ճէնիւ Ալի Սիւլէյման՝ մէրգումէնին գաֆասընա պիր պալթա վուրարագ թէլէֆ իթմիշ, վէ գէզաթէն խէտտաշըյլէրըն միւսավիթիլէ ... էնէլէրի գէօզիւնէ խարիճինէ կիթարիլմիշ տըր։ Էրթէսի կիւնիւ գաթիլը մէրգում վէ հէմ թէօհմէթլիլէրի բօլիս թարաֆընտան թաշըյլ թէվգիֆ գըլընմըշլար տըր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԷՐԶՐՈՒՄ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԱԿԱՆ ՏԵՂԱՊԱՀ ԳԵՐ. ՏԻՄՈԹԷՈՍ Ծ. ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Էրզրումտան վարիտ օլան սըր մէքթուպ տըր.

Էրզրում Առաջնորդական Տեղապահը Արժանյան Արժ. Տ. Գրիգոր քահանայ իսթիֆա էթմիշ օլմաղլա, տիւնքի կիւն Խաչն Ժողով պիլինթիման մէզգիւր իսթիֆայը գապուլ վէ իթթիֆագը արա իլէ Փասընէր մուրախխաս մէքթիպի Արամեան Գեր. Տ. Տիմոթէոս Ծ. վարդապետը Տեղապահ նասպը հէմէն ճանիպը ալիի վիլայէթբէնահիյէ արզը քէյֆիյէթ օլունտուղը կիպի, հէմէն Բաթրիգխանէյէ տախի արզ օլունմըշ տըր։

Մանկունի Գեր. Տ. Վահրամ եպիսկոպոսը վէ չիմտիյէ գատար Նամզէտլէրտէն պիր թաղըմընը իթիֆագը թէքասուֆր ումումիյի մուճիպ օլըրը կիպի, Էրզրում ումուրը միլլիյէսինին քէօրէթի տախի պուլանըն Առաջնորդսըզ գալմասընա պիր տագիգա պիլէ միւսաատէ օլմամաղընտան, Առաջնորդ իխթիյարը գատար Գեր. Տ. Տիմոթէոս վարդապետ կիպի ումուրը իտարէյէ աշնա պիր րուհանինին Տեղապահ թայինի մէճմուիյէթը աղիմէտի մուճիպ օլմաղլա, րուհանիի մումայիլէյհի թէքրիք, վէ Ազգային հագգտան մուվաֆֆագիյէթ թէմէննի իտէրիմ Գեր. Տ. Տիմոթէոս Ծ. վարդապետը միւսաֆիրէթին Էրզրումտա պուլունմաղլա, հէմէն իֆայի վազիֆէյէ միւպաշէրէթ իթմիշ տիր։

Էրզրում 31 դեկտ. 1887

—

«Կրթասիրական Ընկերութիւն Գաւառին Կեսարիոյ» նամ ճէմիյէթ պազը էսպապա մէպնի պիր վագթտան պէրու թաթիլ իթմիշ օլտուղը հալտէ պու քէրրէ էհիտտէն թէվամ իթմէքլէ պաշլատըղը, վէ ումուր ու խուսուսաթը խարէքսի պազը չէքվա թէ զայրիթմէնտանա հէվմէտէ խուլէ թիքի մէվամիլիլի օլմուշ տըր։

—

Թիֆլիսին հալպարար մահալլէսինտէ փագիր պիր քէօմիւրճի գարըսը՝ պունտան ագտեմ պիր քէրրէ պիրտէն իքի չօճուգ տուղուրտուգտան քէթիրտիլ օլտուղը հալտէ պու քէրրէ նօյէմպէր 14տէ խինէ պիրտէն իւչ էրքէք չօճուգ թէվլիտ իթմիշ վէ չօճուգլարըն իսմի Սերգէյ, Միսաք վէ Արեգնազով գօնմուշ տըր։

Կէրէք չօճուգլար վէ կէրէք վալիտէլէրի քէմալը սըհհաթ ու աֆիյէթտէ իւզրէ պուլունըյօրլար իմիշ։

—

Պէյօղլունտա Բանգալթիտէ քէայէն Եղմէնի Գաթօյիք Ս. Ցակոբ խասթախանէսինէ վէ թէնքիւն հալտէ օլուպ փագր ու զարուրէթինի քիմ սէյէ աչըմայան միւհթաճինին ալրըճա խանէ խուրմէք իւզրէ պու քէրրէ Զարչուլու Բէգիրտէ սըրմաքէշ Մաղաքեան Եովհաննէս էֆէնտինին թէսավվուրը իլէ, պէտէլի ճիւզի պիր պէտէլ ... 31000 ատէտ խանէ պիլէթի թապ իթթիրիլմիշ օլուպ, պու պիլէթլէր՝ խինէ Զարչուլու Բէգիրտէ միւպաշէրէ վէ Տինօզեան Սահակ էֆէնտին իմզասը թահթընտա պուլունըլար հալտէ զէվաթը համիյէթմէնտանա պիլէթթալիմ պէյէնիլ թաշըրը օլունաճաղընը պէյան իլէ, պու թէշէպպիւսի խայրը թէբրիք վէ նամապիլէթիքէրանէյէ մէսուտ ու թաշորլու էյլէրիզ։

ՏՈՒՅՈՒՆԸ ՈՒՄՈՒՄԻՅԷԻ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

Մէճլիսը իտարէսինտէն իլան

Բուժէլի չըմէնտօֆէրլէրի թահվիլաթը բիյանգօսընըն 108ինճի գուրասը՝ պալաֆրանկա փետրվարըն 1ինճի կէլէճէք չարշէնպիհ կիւնիւ թամամ Օսմանլը Պանգասընըն մուավէնէթիլէ իլէ Զարպխանէի ամիրէտէ ալէնէն քէշիտէ օլունաճագ տըր։

Տէրսաատէթ 14/26 յունվ. 1888

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

ԽՈՒԼԱՍԱՒ ԱՀՎԱԼ

1887—1888

Պու սէրլէվհա իլէ Շումնու մուխպիրիմիզտէն մաթպաամըզա եազըլան պիր մէգալէ տիր ․

«Սալը Ճէտիտ մուպարէք օլսուն» տէրլէր ․ աճապա պունըն ասլը ֆասըլ վա՞ր մը տըր ․ Ումումըն բըհար իթտիկի պիր հիսսիյաթա գալգըպ մանէա վէրմէք՝ նէզաքէթէ գարըը օլտուղընը տա պիլտիկիմիզտէն, համըրըզ չու գատարընը տէրիզ քի, կէչմիշտէն խօշնուտ օլունմատըղընը զըմնէն անլաթմագ վէ կէլէճէքտէն ումիտլէր պէքլէմէք՝ ինսան էօմիւրլէրի կիպի միլլէթլէր էօմիւրիւնտէ տախի հիւքմֆէրմա տըր ․

Կիտէնի ունութմագ՝ կէլէնէ իլթիֆաթ վէ ումիտ իթմէք ․ պու տըր ինսան թապիաթը ․

Պիզ կէչէն սէնէ 86-87 սէնէսինի խուլասա իթտիկիմիզ սըրատա, վաթանըմըզ վէ էհալիմիզ իչիւն սըրֆ մուսիպէթ վէ պէտպախթըլըգըա կէչիրիլմիշ օլան սէնէյէ՝ պիր սէնէի մուպարէքէնին խալէֆ օլաճաղընը ումիտ վէ թէմէննի իթմիշ իտիք ․ Քէմալը թէէսսիւֆիլէ տէրիզ քի, պու ումիտի սէնէի ճէտիտէ իւղէրինէ ճիրօ իթմէյէ մէճպուր օլտուղ տըր ․

85-86-87 ․ պու իւչ բահմէթլինին տէ քէնտիլէրինէ մախսուս մուճիպը տէհշէթ վէ խարապիյէթ կիւնլէրի օլմուշ կէչմիշ տիր ․

85 սէպտ․ 6 վուգուաթը վէ նոյէմպր 2 իլանը հարպը ․

86 օգոստ․ 9 համխէսի ․

87 փէտր․ 19 իհթիլալը ․

Պունլարըն էսէր ու նէթիճէլէրի էլան պագը վէ մէվճուտ օլուպ, 1888 սէնէսինէ տէ տէվր իտիլմիշ օլտուղընտան, սէնէի ճէտիտէ՝ պու էսէրլէրի մահվ իտուպ ունութտըրմայա մուգթէտիր օլաճա՞գ մը, եօգսա էսկիլէրինի պաստըրան նէվզուհուր հատիսէլէր վէ մէսէլէլէր տէ օնլարա իլավէ՞ մի օլաճագ ․

Պու սուվալէ «Սէնէի Ճէտիտէ մուպարէք օլսուն»տան պաշգա պիր ճէվապ վէրէմէյիզ ․

Սէնէի սապըգա իթխալարընտա էյի ֆէնա կիթմէքտէ իտի ․ Բրէնս Վալտէմար հազրէթլէրինին Պուլկարիսթանըն թէքէնի քիւրսիսինի գապուլտէն իսթինքեաֆ իթմէսինտէն սօնրա, խըրգամըղը պաշըմըզա չէքիպ օթուրտըգ, վէ պէօյիւք էֆէնտիլէրին մէրհամէթ գաբուլարընըն աչըլմասընա պէքլէտիք, վէ հաթթա հալիմիզի արզ ու իֆատէ իթմէք իչիւն նէզտլէրինէ պիր տէ հէյէթը մէպուսէ իրսալ իտուպ, Վիէննա, Պէրլին, Լօնտրա, Բարիզ վէ Ռոմայը տօլաշտըրտըգ, վէ աղլաշըպ սըղլաշտըգ, եալվարըպ եագարտըգ, օլմատը ․ պէօյիւք էֆէնտիլէրտէն պազըլարը՝ հիչ տէյիլ իսէ պիզի թէսէլլի իթմէք լութֆ ու ինայէթինտէ պուլունտուլար ․ «Զէնկինին կէօնլիւ օլունճայա գատար ֆուգարանըն ճանը չըգար» տէրլէր ․ պու տարըը մէսէլ՝ Պուլկարիսթան իչիւն թէմամըյլա հագըգաթ օլուպ, ճանըմըզ սահիհէն չըգմագ տա տըր ․ ֆագաթ զէնկին էֆէնտիլէրիմիզին կէօնիւլլէրի օլամայօր ․ Պիզի թէրպիյէ իթմէյէ չալըշան տէկէր պիր էֆէնտիմիզին արատըղը չէյ տէ պու տըր ․ Անճագ, եօլէ գօլայ գօլայ ճան վէրէն թագըմտան տա օլմատըղըմըզտան, պու հալը սըգլէթտէն գուրթուլմագ իչիւն թէտապիրը լազըմէյի տուշիւնիւր տուրուր իքէն, պիր տէ նակէհան փէտր․ 19 Ռուսճուգ վէ Սիլիսթրէ իհթիլալը ազքէրիսի բաթլագ վէրտի ․ Պու կիպի իհթիլալլարըն մուվաֆֆագիյէթ պուլամայաճագլարը՝ հիւքիւմէթին կէճէ կիւնտիւզ տիգգաթը ֆէվգէլատէսինտէն վէ էքսէրիյէթը էհալինին հիւքիւմէթին բօլիթիգա վէ մէսլէքինէ թէմամըյլա մուվաֆըգ իւլ էֆքեար օլմասընտան մալիւմ իտի իսէ տէ, պու կիպի վուգուաթը մուէլլիմ՝ քէտէր վէ թէէսսիւֆը ումումիյի մուճիպ օլմասընտան պաշգա, աճվալի աղըրլաշտըրըրըգ տաւարի մուգատտէմ տէ մուզիրր օլմասը աչիքեար տըր ․ Իհթիլալ պասթըրըլտըգտան սօնրա, աճվալը տախիլիյէյէ տահա զիյատէ էհէմմիյէթ վէրիլմէքէ, օթուրուպ տուշիւնմէք վէ պէօյիւք էֆէնտիլէրին կէօնիւլլէրինէ պէքլէմէք քեարը ագըլ օլամատըղընա գանաաթ հասըլ օլարագ, Պուլկարիսթանըն թալէինէ պօյուն էյէն մէրտ պիր բրէնսին ինթիխապը իչիւն իթթիֆագ օլունտը ․ Գանունը Էսասի մուճիպինճէ իքինճի տէֆա Թըռնովատա թէճէմմիւ իտէն պէօյիւք միլլէթ մէճլիսի իթթիֆագը արա իլէ բրէնս Ֆէրտինանտ հազրէթլէրինի Պուլկարիսթան քիւրսիսինէ բրէնս ինթիխապ իթտիկինտէն, միւշարէիլէյհ տախի էմվէլճէ վէրմիշ օլտուղը սէօզ մուճիպինճէ ինթիխապը էհալիյէ մուվաֆագաթ իտիպ Պուլկարիսթանա ազիմէթ իտէճէկինի՝ կէրէք Էպէնթալտա նէզտինէ կէօտէրիլէն հէյէթը մէպուսէյէ վէ կէրէք ումում միլլէթէ պէյան իթտի ․ Միւշարէիլէյհ հազրէթլէրի՝ պիր միւտտէթ տահա պէօյիւք էֆէնտիլէրին միզաճլարընը իսթիմզաճ իթմէ, պիզի թէրպիյէ իթմէյէ չալըշան էֆէնտիյէ տէ սօգուլմայա պաշլատը իսէ տէ, «Նէ կիթ, նէ կիթմէ, պիլմէյիմ, սէնին իշին տիր»տէն պաշգա ճէվապ ալամատը ․ Պու նէզաքէթլէրին սօնու կէլմէյէճէկինտէն, վէ պէրի եանտա քէնտիսինի ինթիխապ իտէն էհալի տէ մագամընա թէշրիֆ իթմէսինի սապըրսըզլըգլա պէքլէտէքտէն պուլունտուղընտան, վաթանը ճէտիտինէ ազիմէթ իտուպ գիմամը իտարէյի էլէ ալտը ․ Էհալի բահաթլանտը, խատէմ գըրմըշ օլուպ, պիրինճի իշի՝ նիզամ ու ինթիզամը թէսիս, նէզաքէթ վէ ինսանիյէթլէ տէյիլ, պօյլէ պօյլէ թէէսսիւֆ, կէրէք Ռուսիալըլարըն, կէրէք Ռուսիա թարաֆտարլարընըն, հէմ տէ Ռուսիա տօստլարընըն տէ չօգ մէմնուն օլմատըգլարը պէլլի տըր ․ Ֆագաթ թարաֆեայնըն մէսլէքի մէյտանտա իտի ․

Թիղամը ասքէրի խաթէ օլունտը վէ Սթամպուլօֆ վէ Մութգուրօֆ կիպի վաթանբէրվէրլիքլէրի շիւպհէ գալտըրմայան վէ էն ֆէնա կիւնլէրտէ թէճրիւպէ օլընան զէվաթը մէշհուրէ՝ խարէճի միլք վէ խարէճի ասքէրիյէ պաշընա կէչտիլէր ․

Հօյթէմպէր 15տէ Սօֆիատա իճթիմա իտէն Միլլէթ Մէճլիսի տախի իհթիյաճը չէտիտ կէօրիւնէն միլքիյէ, ատլիյէ, մալիյէ, Նաֆիա վէ ասքէրիյէյէ տաիր պիր չօգ գանուն լայիհալարը գապուլ վէ թաստիգ իտէրէք, քէմալը սիւքիւնէթ վէ ինթիզամլա պիրինճի տէվրը իճթիմաընա խիթամ վէրմիշ վէ մէպուսան էֆէնտիլէր տախի մէմնունէն մէմլէքէթլէրինէ ավտէթ իթմիշլէր տիր ․

Սէնէ զարֆընտա տախիլի ահվալիմիզ պու սուրէթլէ խիթամ պուլտը ․ Ֆագաթ «սու ույուր տիւշման ույումազ» տէրլէր ․ ահվալը տախիլիյէմիզին պու սուրէթլէ հալը ինթիզամա իֆրաղընըն ահվալը խարիճիյէմիզ պիր մէտար վէ թէէսսիրի օլամամըշ տըր ․

Էֆէնտիլէրիմիզ օլան տուվէլը մուազզամա «Պուլկարիսթան մէսէլէսի» տէնիլէն չէյէ էլան պիր ուճ օրթա պուլամայօրլար ․ պուլաճագլարը ուճ վէ օրթա նէ՞ տիր անլայամայօրըզ ․ Էկէր Ռուսիա տէվլէթինի խօշնուտ իթմէքլէ ուճ օրթա պուլընաճագ իսէ, պիզիմ զարարըմըզ իլէ պիր պաշգասընը խօշնուտ իթմէք բօլիթիգասընա Պուլկարիսթանըն գաթան պօյուն էյմէյէճէկինի տէֆաթլէ սէօյլէմիշ օլտուղըմըզ միսիլլու պու կիւն խինէ թէքրար իտէրիզ ․

Շու սօն կիւնլէրտէ բրէնս Ֆէրտինանտըն Սօֆիատան չըգարըլաճաղը, վէ պու մատտէ տէվլէթլէր միյանընտա թահթը միւզաքէրէտէ օլտուղը սըգ ճա սէօյլէնմիշ տիր ․ Պրագալըմ․ քի էհալինին բէյը ումումիսինտէն պաշգա հիչ պիր գուվվէի մանէվիյէ միւշարէիլէյհի եէրինտէն գըբըրտատամայաճագ տըր, (գուվվէի ճէպրիյէյէ սէօզիւմիզ եօգ տըր) հալտէ ուճ օրթա պուլընմասը խայըը իչիւն միւշարէիլէյհ թախթընտան աչաղը ալընսըն ․ Մէկէրչի Ռուսիանըն խօշնուտ օլմագ պիլմէյէն բօլիթիգասը՝ պու թէտպիր իլէ խօշնուտ օլապիլէճէ՞գ մի ․ Բրէնս Ալէքսանտըր Պաթէնպէրկ պիր նիւմունէ տիր ․ Ռուսիա բօլիթիգասընը խօշնուտ իթմէք իչիւն միւշարէիլէյհ ֆէտա իտիլտի, ֆագաթ ինէ խօշնուտ օլընմատը ․ Էկէրչի բրէնս Ֆէրտինանտ իլէ պէրապէր իւչ սէնէտէն պէրու թալթըլան «վաթան վէ միլլէթ» բօլիթիգասընտան վազ կէչիլիրսէ, պու խօշնուտիյէթ հասըլ օլուպ ուճ օրթա պուլընաճագ իսէ, պունըն տա գաթան իմքեանը օլմայըպ, օլսա օլսա սիւնկիւ զօրու օլապիլիր, վէ էկէր Ռուսիայը խօշնուտ իթմէք իչիւն սիւնկիւ ուճու տա կէօսթէրիլիր իսէ, պու չէյ՝ 19րնճը ասըրըն մէտէնի վէ մուազզամ տէվլէթլէրինէ ազ իչկիւզարլըգ վէ չէրէֆ սայըլմայաճագ տըր ․

Պուլկարիսթանըա տիկէր պիր թագըմ՝ սաչմա սաբան հալատխաթա կէլինճէ, պու կիպի մասալլարըն հագըգաթէն մասալ օլտըգլարընը սէնէ զարֆընտա տէֆաթլէ եազմըշ օլտըղըմըզտան, սէօյլէնիլմէկէ հաճէթ խըտա էլան սէօյլէնմէքտէ օլան ուտուրմաութօլարա վէ մուպալաղալարա տախի թէքրար լիւզում կէօրմէյիզ ․ չիւնքի Եվրոբա կազէթալարընըն վէ մուխպիրլէրինին էքսէրիսինին մարիֆէթի զաթէն պու օլուպ, Տէրսաատէթտէքի պազը էճնէպի կազէթալարը տա պու իլլէթտէն պուլաշմըշլար տըր ․

∴

Զիրաաթ վէ Թիճարէթ

Սէնէի սապըգա մահսուլաթը՝ անճագ օրթա տէրէճէյէ չըգապիլմիշ տիր ․ Գուրագլըգ հէր թարաֆտա հիւքմֆէրմա օլտըղընտան, էհլը զէրբամըզըն պօլ պիր մահսուլ ալապիլէճէկլէրինէ տաիր էվվէլճէտէն իթտիկի ումիտլէր պօշա չըգմըշ տըր ․ Հէլէ օթ տան եանա չէքիլէն զահմէթ էբէյիճէ օլուպ, սաիր սէնէլէրէ նիսպէթէն չայըրլարտան անճագ 100տէ 25 օթ ալընապիլմիշ տիր ․

Արբա՝ օգգասը 20—25 բարայա սաթըլտըղը հալտէ, օթ տախի անի ֆիյաթլա սաթըլըրտ օրտու միւթէահհիտլէրի՝ 27 բարայա գատար գօնթրաթօ իթմիշլէր տիր ․

Մահսուլաթճա օլան խըրսաճաթըմըզ կէվշէք վէ էհէմմիյէթսիզ կէչմիշ օլուպ, ֆիյաթճա տա տուշ մէրթէպէտէ պուլունմուշ տըր ․ Շէօյլէ քի, 60 լիպրա կէլէպիլիր պիրինճի պուղտայըն քիլէսի (էսկի 90 օգգա) կիւճ հալ 15 ֆրանգ գատար ֆուրուխթ պուլունմուշ տըր ․

Պուլկարիսթանտան Թիւրքիյայա իխրաճ օլունաճագ մահսուլաթըմըզա 100տէ 8 կէօմրիւք ալընմասը գարարընտան՝ իւէրուտէ կէրէք սու գուխթամըզա վէ կէրէք էհլը զէրրամըզա թէրէթթիւպ իտէճէք զարարը քիւլլի տէ օլաճագ սուլուպ, իւէրուտէ պու ճիհէթ իչիւն ալըճէթէն պահսօ իտէճէյիզ ․ Խըրսաճաթըմըզըն միւհիմմ գըսմը՝ զաթէն եալընըզ մահսուլաթ օլուպ, էկէր պու տա մահսուլաթըմըզըն էհէմմիյէթ սիզլիկի, եախօտ սաիր նէվզուհուր սէպէպլէր իլէ տուշարը թէնզիլքէ օլուր իսէ, խըրսաճաթըմըզ վէ թիճարէթըմըզ հալի նէճէքի թիճարէթ հալի նէ օլաճագ ․ Խուլասատան օլարագ կէլիննէ, սէնէ պէ սէնէ մահսուլի մատտիյէսի թէնզիլ իտէն մէմլէքէթիմիզին հալի զատ թաքսիմաթը օլաճագ տըր ․ Թաքսիմաթ Թիւրքիյէ վէ Ավստրիա իսէ Պուլկարիսթանըն թօպրագ վէ մահսուլաթըն իւզէրինէ իքթիսատի մէսէլէսինի իշ սէֆէր տահա եախըն պիր զամանըա թէքրար աչմէք լազըմ կէլիր, 10 սէնէ սօնրա Սթամպօլ թիճարէթինէ օլան միւնասէպաթ վէ ալըշվէրիշ թիճարէթի մահվ օլուպ կիտէճէկ տիր ․

∴

Ալթըն Բօրսասը

Շու սօն կիւնլէրտէ Սթամպօլ բօրսասընտա կէօրիւնէն աղըշ պուհրանըն պիզիմ թաշրա Պուլկարիսթանտա տախի հիւքիւմէթ վէ իտարէ տէ Պուլկարիսթանըն մաճարի տէ տէվլէթինէ սիրայէթ իթտիկինի կէօրմէքտէյիզ ․ Պուլկարիսթանըն Օսմանլը վէ Ֆրանսըզ ալթընը օլուպ, Պուլկարիսթան ագճէսի օլան լէվա՝ կիւմիւշ ֆրանգ վէ Ռուսիանըն գայըմէսի հիչ իթմէքտէ իտի ․ Պիր առա կիւմիւշ գարշըն 18 ղրշ․ հիսապըյլա լիրայի Օսմանի 145 ղրշ․ա գատար ֆըրլատը․ մուախխարէն գարշըն 15 ղրշ․ա տիւշտի, վէ էն նիհայէթ հիւքիւմէթ՝ գարշըն պիւսպիւթիւն թէտավիւլտէն մէն իթմիշ տիր վէ նէ կիւնքի կիւն կիւմիւշ ագճէ օլարագ բիացատա եալընըզ Պուլկար ֆրանգը մէվճուտ տըր ․

Լիրայի Օսմանի 22․70տէ եանի 113½ ղրշ․տա գարար գըլըպ, էլ էճէվմ բիացա պու ֆիյաթտա տըր ․ Գարշըն քեամիլէն եասագ իտիլմիշ օլուպ, հիւքիւմէթ եէտինտէ մէվճուտ 300000 գատար գարշըն՝ եէնի ֆրանգ տարպ իտիլմէք իչիւն խազինէտէ հըֆզ իտիլմէքտէ տիր ․

Բիացամըզտա մէճիտիյէ չօգ լուգ պուլունմագ իսէ տէ, Սթամպօլ կազէթալարընըն վէրտիքլէրի հավատիսը մուղայիրինտէ օլարագ նէ՛ թէտավիւլտէն մէն իտիլմիշ տիր վէ նէ տէ 16 ղրշ․ ֆիյաթը գաթի գօնուլմուշ տըր ․

∴

Հազինէ

Սէնէ զարֆընտա Պուլկարիսթանըն պազը չէհիրլէրինէ, պազը միւքէմմէլէլէրի վէ էզճումէ Ռաճօվիցա չէհրինին պիր գըսմը միւհթէրէգ օլտուղլարը մէսէլա, պու տէֆա Շումնու չէհրինին միւքէլլէֆ հիւքիւմէթ գօնագը տախի եանըպ քիւլ օլմուշ տըր ․

Շէօյլէ քի կէչէն գէկամպրին 10րնճը կէճէսի սաաթ 5 պուչուգ րատտէլէրինտէ մէզքիւր պինանըն իքինճի գաթընըն պիր օտասընտան հարիգ զուհուր իտէրէք ազ վագթ զարֆընտա թէմամը պինայը սարմըշ, վէ իթֆաիյէ միւտիրի օլամայարագ պէշ սաաթ զարֆընտա օլ միւքէլլէֆ պինանըն եալըզ վէ թաշլա եըղընթըսընտան պաշգա պիր էսէրի գալմամըշ տըր ․

Եանկընըն սէպէպը զուհուրը՝ սօպա ճաղըլարը տիւվարընտա պուլընան հաթըլարըն պարթամասընտան իլէրի կէլմիշ տիր ․

Պիր գաչ կիւն աքտէմ գըրգըն քէօպրիւ չէօքմէսի իթմէսի, վէ եաղըմ քիւլլիյէթլի գար վէ սօւգլար թէհսիրիինտէն մէմուր էֆէնտիլէրին չօգճա իւչիւմէլէրի թապիյի պուլընմանըն նաչի, կէօրիւնիւշտէ սօգագ պիր ազ չօգ խըզմէթ իտիլտիկինտէ, տախիլի հիւքիւմէթ էյիճէ ըսընըպ պիթմիշ տիր ․

Մէզքիւր պինա իթթիհալինտէ մուվագգաթ հազիրանէ, պիր գաչ սէնէ ազտէմ միւճէհհէզտէն ինշա իտիլէն քիւարկիր խազինէ օտասը, գաճէ

րըզօլմանէ վէ մահքէմէ պինալարը մէվճուտ օլուպ, եանկընըն պունլարա տա սիրայէթինտէն խէվֆ իտիլմիշ իսէ տէ, կէրէք գարըն քէօրէքլէրի թէբէ սաչագ վէ կէրէք խիւլէն զայըֆ սայէսինտէ պինալար գուրթարըլըր տահա պէօյլէ ֆէլաքէթլէրին էօնի ալընապիլմիշ տիր ․

Պինաճա հասըլ օլան զարար զիյան՝ գաղա միւհէնտիսի թարաֆընտան վէրիլէն պիր րաբօրթօ մուճիպինճէ 65000 ֆրանգտան իպարէթ օլուպ, մէպլաղը մէզպուրըն 50000 ֆրանգը Տաչիա Ռօմանիա սիկօրթա գումբանիասը թազմին իտէճէք տիր ․ Թէքմիլ զարար զիյան 100000 ֆրանգա պալիղ օլմագտա տըր ․

Տաչիա Ռօմանիա սիկօրթա գումբանիասընըն Միլլի Պանգատա 300000 ֆրանգ տէբօզիթօսը վար տըր ․

∴

Պօլիթիգա Աճվալը

Պուլկարիստա եէնի վէ գանլը պիր վագաա տահա գուհուր կէլմիշ տիր ․ Շէօյլէ քի, կէչէն տէկամպրին 23իւնճի սապահըը, Ռէճէպ խամինտէ պիր Եունան վաբօրը Պուլկար չէհրինին Բէօյիւք-Պուռնը տէնիլէն ճիհէթինէ եանաշարագ, սաքըզ Ռուս խուլտիչըսը Նապօգօֆըն վէ սաիրէ Պուլկար գաչգընըն Գօսանօֆըն թաչգը գօմանտալարընտա օլարագ 70 քիշիտէն իպարէթ պիր չէթէ չըգարըը ․

Զապթիյէ մէրգումանտէն Նաբօգօֆ՝ զաթէն Պուլկար օրտուսընտա պուլընմըշ օլուպ, փէտր․ 19 իհթիլալընտա վէ հէյէթը նիզամիյէ ալէյհինէ էղրիճէ իսկիւզարլըգտա պուլունարագ, Ռուսիա թէպաասը օլմասը սայէսինտէ գուրշունա տիզիլմէտէն գուրթուլմուշ իտի ․ Պօ եանօֆ իսէ, իքի ալ ազտէմ Էսկի-Զաղրատա իհթիլալ չըգարմայա չալըշմըշ, ֆագաթ մուվաֆֆագ օլամատըղընտան, ֆիրարա գարար գըլըպ, Մուսթաֆա Բաշատա մէմուրինը Օսմանիյէյէ թէսլիմ օլարագ Սթամպօլա կէօթիւրիւլմիւշ իտի ․

Մէրգում՝ պու տէֆա Նապօգօֆ իլէ պիրլէշէրէք, Մաճարը գօմանտալարընտաքի չէթէյի թէրթիպ իթմիշ, բրէնս Ֆէրտինանտը Մաճար թէնտիյէ թէրհիլ պուլունմատըղը իչիւն Պուլկարիսթանա չէթէթըգ չըգարմագ օլմուշլար տըր ․ Եօլէ եա՛, պաշգաարընըն Եարայըլար պունլար Եարա՞մազլար մը ․ պիր իհթիմալ՝ Պուլկարիսթանըն էհալիսինի պաշգա գալտըրարագ հիւքիւմէթինի ալէէթմէկէ քեաֆի տիր ․ Ֆագաթ պիր չօգ տէֆա եարմըշ օլտուղլարը հիւսսպէ պիլմէտէն տախի իսթիմթանտէրի խըրգ չըգմըշլար գալմըշ, զայիթ վէ փաթմանլարընըն գուրպան կիթմիշլէր տիր ․

Կէօրիւնիւյօր Պուլկար հիւքիւմէթի էվվէլիւնտէն պու պաստը պազը մալիւմաթ ալմըշ իտի օլտուղլարընտան, թէտարիքաթը պուլունմուշ վէ չէթէ գարայա չըգար չըգմազ՝ Նիւյէթ իթտիկի գէմալ, պիր պէօյլէ

(120)

ՄԷՃՆՈՒՆԷԼԷՐ ԹԱՊԻԳԻ

ՄՈՒԽԼԻՍԻՑԻ

ՔՕՌԱՎԻԿ ՏԸ ՄՕՆԹԷՓԷՆ

ՄՈՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Ֆապրիս ․ —Նէ՞ սէօյլէյիմ ․

Պանքէր ․ —Ֆիքրին նէ իսէ տօղրուսընը սէօյլէ, կիտէյի՞մ մի, տուրայը՞մ մը ․ պիլիրսին քի սանա էմնիյէթիմ վար, նէ քի տէր իսէն օնը եաբաճաղըմ ․

Ֆապրիս ․ —Հագգըմտա տէրքեար օլան էմնիյէթինիզտէն տօլայը միւթէշէքքիրիմ, լաքին պէնի պազըմ պիր մէսուլիյէթ ալթընտա պըրագըյօրսընըզ ․

Պանքէր ․ —Մէսուլիյէթի գապուլ իթմէմ, իչին հէր ճիհէթինի տիւչիւն վէ բէյին նէ մէրքէզտէ իսէ սէօյլէ ․

Ֆապրիս ․ —Նէ՞ բէյ վէրէյիմ ․

Պանքէր ․ —Պիր բէյ վէրմէյէճէքսէ օլուր իսէն պէնի բէնճիտէ իտէրսին ․

Ֆապրիս ․ —Եօյլէ իսէ պէրապէր տիւչիւնէլիմ, սէյահաթ գա՞չ կիւն սիւրէր ․

Պանքէր ․ —Տօգուզ կիւն ․

Ֆապրիս ․ —Ագիմէթ վէ ավտէթ օն սէքիզ կիւն տիմէք, պու իսէ պիթիրմէք իչիւն Նիւ Եօրգտա գա՞չ կիւն գալմանըզ լըզըմ իտէր ․

Պանքէր ․ —Էն չօղը պիր հաֆթա ․

Ֆապրիս ․ —Օն սէքիզ եէտի տահա իրմի պէշ, կէնիշ կէնիշ «Թուզ կիւն տիմէք ․

Պանքէր ․ —Թագրիպէն ․

Ֆապրիս ․ —Թէրէտտիւտինիզին էն պաշլըճա սէպէպի եէնկէմէնիզ պըրագմագ իսթէմէնիզ տիր ․

Պանքէր ․ —Եվվէթ ․

Ֆապրիս ․ —Մաատամ քի բէյիմի սէրպէսթճէ սէօյլէմէք իճապ իտէյօր, իշթէ աչըգճա սէօյլէյիմ ․ Եէնկէմին հալի Թէհլիքէլի տէյիլ տիր, հաթթա բէք էյի տիր ․ միւտտէթը գալիլէ զարֆընտա քեամիլէն էյի օլաճաղընա շիւպհէ եօգ, լաքին հէքիմ պու կիւն եինէ տիյօր իտի քի, պիր այա գատար տահա սիզին խասթալանըշ կիտիպ կէօրմէնիզ մուվաֆըգը մասլահաթ օլմազ ․ Շու հալտէ եա եագընտա եա ուզագտա պուլընմըշըընըզ սիզին իչիւն միւսավի, խուսուսըյլա եօլճըլըգ իթմէք վէ իշլէրինիզ իլէ մէշղուլ օլմագ զիհնինիզի տաղըթըրըր վէ էյլէնտիրիր ․ Ավտէթինիզտէ խասթամըզ քեամիլէն էյիլէշմիշ օլմասա պիլէ եագլաշմըշ օլուր, վէ հէքիմին թէնպիհինի տէ հիւքմի գալմազ ․

Պանքէր պիրազ տիւշիւնտիւքտէն սօնրա․ —Պունլար հէբ տօղրու, հիչ տէյէճէք եօգ ․ տիմէք քի կիթմէլի՞ մի Նասիհաթ իտէյօրսըն ․

Ֆապրիս ․ —Մէվզուը պահս օլան մէպլաղ օ տէրէճէ ճէսիմ տիրլէր քի, սիզտէն պաշգա իչիւն պէօյիւք պիր սէրվէթ սայըլըր ․ ․ ․ Էտմէնին մէնաֆիինի ֆէտա իթմէկէ հագգընըզ վա՞ր մը տըր ․

Պանքէր ․ —Թէրէտտիւտ իթմէմին սէպէպի եալընըզ Ժանն իչիւն տէյիլ, տահա զիյատէ Էտմէ իչիւն տիր ․

Պանքէրին չու սէօզլէրի սէօյլէտիյի սըրատա Էտմէ օտատան իչէրի կիրիպ, քէնտինտէն պահս օլընտըղընը իշիթտիքտէ կիւլէրէք․ —Պապաճըղըմ, պէնտէ՞ն մի պահս իտէյօրսընըզ ․

Ֆապրիս ․ —Տայըճըղըմ, գանն իտէրիմ քի Էտմէյէ մէսէլէյի աչմագ լազըմ օլուր ․

Պանքէր մուխթասարէն քէյֆիյէթի գըզը Էտմէյէ անլաթտը, վէ սէօզիւ պիթիրճէյի սըրատա․ —Էկէր պիր ազ գատար Բարիստէն մուֆարէգաթ իտէճէք օլուր իսէմ, սէն եալընըզ գալաճագսըն, պու տա պէնի բահաթսըզ իտէյօր ․

Էտմէ ․ —Նիչի՞ն, պէն պուրատա Ֆապրիս իլէ գալամա՞զ մըյըմ ․

Պանքէր ․ —Պունտա տա պիր միւշքիլաթ վար ․

Էտմէ ․ —Հանկը՞սը ․

Պանքէր ․ —Էկէր կիտէճէք օլուր իսէմ, Ֆապրիսի տէ պէրապէր կէօթիւրմէկէ մէճպուր օլաճաղըմ ․

Ֆապրիս ․ —Պէնի՞ տէ մի պէրապէր կէօթիւրէճէքսինիզ ․

Պանքէր ․ —Եվվէթ, Ֆապրիսիմ, չու կիւնլէրտէ պաշըմա կէլէն ֆէլաքէթլէր պէնի զիյատէսիլէ մուզտարըպ իթտիլէր, պու գատար ուզուն պիր եօլճըլըղը եալընըզ պաշըմա իճրա իտէմէյէճէքլէյիմտէն, պանա րէֆագաթ իթմէնի իսթէյէճէյիմ ․

Շու արալըգ Բարիստէն մուֆարէգաթ իթմէսի Ֆապրիսին իչինէ հիչ ույմատըղընտան, պիրազ ճանը սըգըլտը իսէ տէ, Թէլքիֆինի նէ վէճհ իլէ րէտտ իտէճէյինի թային իտէմէյէրէք ճէվապ վէրմէկէ տաճիլ իթտի․ —Պանքէրին եանընտա Նասիհաթ իթմէկէ մէճպուր եօլճըլըգ էտէմէզ պուլընըր ․

Ֆապրիս ․ —Նէրէյէ կիտէճէք օլսանըզ սիզտէն այրըլմայաճաղըմ էմին օլունուզ ․

Պանքէր ․ —Օնա չիւպհէմ եօգ, լաքին Էտմէյի նէ եապաճաղըմըզը տիւչիւնէյիմ ․ Էտմէյի պու էվտէ եալընըզ պըրագմագ գապիլ տէյիլ ․

Ֆապրիս ․ —Պիր գաչ հաֆթա գատար կիտիպ Սէն-Մանտէտէքի մէքթէպինտէ գալամա՞զ մը ․

Պանքէր Ֆապրիսին չու բէյինի թաստիգ իտէճէյի սըրատա, Էտմէ պունա վագըթ պըրագմայըպ․ —Եօգ, եօգ, պապաճըղըմ, բէճա իտէրիմ քի պէնի Թէքրար մէքթէպէ կէօնտէրմէյէսին, պիլմիշ օլասըն քի սըգընթըտան եօլիւրիւմ ․ սէնին իլէ պու գատար վագթ եաչատըգտան սօնրա, Նասը՞լ կիտէրիմ տէ եինէ օ քիւչիւք չօճուգլարըն իչինէ կիրէպիլիրիմ ․

Պանքէր ․ —Օ հալտէ պու ճիհէթի պէրթարաֆ իտէլիմ ․

Ֆապրիս ․ —Մաատամ Ժագ Լըֆէպրին Էտմէյի եանընա ալմագա բազը օլաճաղընա էմինիմ ․

Պանքէր ․ —Պունա պէն տէ էմինիմ լաքին օ ճիհէթի Թէրվիճ իտէճէք օլուր իսէմ, օնլարա տա պագը Թաֆսիլաթ վէրմէք լըզըմ իտէր, պունը տա պէն իսթէմէմ ․ պէնիմ էնիշտէ գայըրուշլուքթիմտէ գըզըմը վալիտէսինին եանընտա կէօնտէրմէնի թէճվիզ իտէրլէր իսէ հագլըլար եօ՞գ մը տըր ․

Ֆապրիս ․ —Շու միւթալաանըզ բէք տօղրու տըր ․

Էտմէ ․ —Ա՛հ, պապա, խաթըրըմա պիր չէյ կէլտի քի, էն էյիսի պու տըր ․

Պանքէր ․ —Նասը՞լ ․

Էտմէ ․ —Օթէյլիտէքի խասթախանէ տըրչարտան ատամ տա գապուլ իտէյօր ․

Պանքէր ․ —Շիւպհէսիզ ․ ․ ․ հէքիմին Թէտավիսինէ միւհթաճ օլան պիր Թագըմ պէչարէ գադընլարը տա գապուլ իտէրլէր ․

Էտմէ ․ —Օնլարտան պաշգալարընը տա գապուլ իտէպիլիրլէր ․

(Տէվամը)

ասքէր վէ ժանտարմալար վէ սիլահլանմըշ պիր Թագըմ էհալի՝ իւզէրլէրինէ վարըբ, Թարաֆէյնտէն սիլահ խիթխիլինէ պաշլանըլարագ ղանլը պիր միւսատէմէ վագը օլմուշ տըր։ Իշպու միւսատէմէտէ պիչարէ Գօյանօֆ ղուրպան կիթմիշ օլտուղը միսիլլու, մէզգիւր չէթէտէն 40 քիշի գատարը տախի էօլիւր վէ եարալանըր, պիր գաչը թութուլըր, վէ պագը գալանըր տա Թաղը կիպի գաչըպ գուրթուլըրլար։

Տէմթէս օլտըղըմըզ Թաֆսիլաթը րէսմիյէ պունտան իպարէթ օլտուղընտան, չիմտիլիք պու գատարըը պիր իշարէթ իլէ իքթիֆա իթմիշիզ տիր։

∴

Միւլահազէ

Խիւլասա խաճէք հիչ պիր չէյիմիզ եօգ տըր. էսկի համմամ էսկի թաս։ Կիւն պէ կիւն, սէնէ պէ սէնէ, մանէն վէ մատտէթէն տիւչարը Թէլէֆէ օլան պիր ձէմաաթըն խիւլասասը անճագ նէ՞ օլապիլիր։

Մէքթէպլէր՝ ազ չամ սապահ աչըլըպ գարանըմաղտա, բարապըր՝ քիլիսէլէրինէ կիրիպ չըգմաղտա, Թաղական Խօրհուրդլար (պուշլարտան պաշըլարը՝ սէննէնին սէօրտ մէվսիմինտէ տէյիշիր, պաշլարը տա գայ սը հայաթ ֆէրմանընտա մալիք տիւլէր) բագար վէ եօրթու կիւնլէրի Թօպլանըպ, միլլէթին մասաֆի վէ մանէվի Թէրագգըսը խուսուսընտա միւշավէրէլէր իթմէքտէ, իքիտէ պիրտէ պիր վարդապէտ եախօտ բաբագ՝ Պուլկարիսթանը տօլաշարագ, չու եա պու մահալ վէ մագամ իչիւն խանէ Թօպլամագտա, վէ ղայրինհիմ վէ ղայրինհիմ. Պուլկարըն քէաֆֆէսի մէյտանտա օլտուղը հալտէ, պիզիմ ղարդըպ տա միլլէթին Թէտէննիսի կիպի պիր լաֆզը աղզըմըզա ալմամըզ տա ազ քիւսթախլըգ տէյիլ խտէ տէ, նէ՛ չարէ քի՝ պիզիմ ղանն ու իթիգատըմըզ պու մէրքէզտէ օլուպ, կէլէճէք վագթ իչիւն տէ պիր խայր քէօզէտի կէօրէմէյօրըզ։

Գայը ապըլըլար վէ միլլէթ խայինլէրի՞ մի տէյէմ, նէ տէյէմ պիլմէմ, կէօրիւնիւշտէ հէր իւմիտլէրինի Պուլկարիսթանա պիր առաջնորդ կէլմէսի իւզէրինէ պինա իթմիշլէրինտէն, իքիտէ պիրտէ կազէթալարտա վէ Բաթրիգխանէյէ պիր առաջնորդ Թայինի խուսուսընտան պահս իթմիշտէ տիրլէր, վէ ղանն իտէրիմ քի, Բաթրիգխանէտէ պու սէսլէրտէն էհէմմիյէթլէնէրէք, Տէր. Բուսճուգլեան Տէօրթ վարդապէտէ Պուլկարիսթան Էրմէնիլէրի առաջնորդը սըֆաթընը վէրտի։ Մուսախիպէն բահսիպը մումաիլէյհ՝ Գայսէրիյէ առաջնորդլըղընա ինթիխապ իտիլտիկինտէ, պու գարար սուլա տիւշտի, պու տա օլմատը, Թէքրար Պուլկարիսթան առաջնորդլըղընտան պահս օլընըպ, բուհանիի մումաիլէյհին անգարիպ Թէշրիֆ իտէճէյի՝ կազէթալարըն միլլիյէ հավատիսաթընտա կէօրիւլմիւշ իտի։ Զիրզ պու մանօվրալարա Թէաճճիւպ իտէրէք, էյէր սահիհէն էօյլէ պիր գարար վար իսէ Բուսճուգլեան կիպի ագըլ վէ սահիպը Թէճրիպէ պիր բուհանինին պիր տէֆա Պուլկարիսթան էհալիսի րէյինէ միւրաճաաթ իթմէքսիզին նա՞սըլ պէօյլէ պիր մէմուրիյէթ գապուլ իտէր օլտուղընա խայրէթ իտիւպ տուրուր իքէն, տահա ղարիպի գուլագըմըզա իլիշտի։ Կէօյա Բումանիա Էրմէնիլէրի՝ Տէր. Խօրէն Նար-Պէյ Արքեպիսկոպոսը քէնտիլէրինէ առաջնորդ Թային իթմիշ օլտուգլարընտան, բուհանիի մումաիլէյհ տախի գապուլ իթմիշ, վէ պու պապտա Բաթրիգխանէտէ միւզաքէրէ ճէրէյան իթմէքտէ իմիշ։ Պու խուսուս կէրէք Խօրէն Եպիսկոպոսըն Թահրիրաթլարընտան վէ կէրէք Կրօն. Ժողովի միւզաքէրաթը նէշրիյաթընտան անլաշըլմըշ օլուպ, կէյլի գարալը եէրի գալմամըշ տըր։

Նասըլ քի տէտիք, պու հալլէր՝ պիզէ բէք ղարիպ կէօրիւնիյօր։ Պուգրէշտէն ալտըղըմըզ մալիւմաթլար՝ (քի Առաջնորդլըգ քիւրսիսի Թաալի չէհրը մէզգիւրտէ պուլընմասը լազըմ կէլիր) կազէթալարտա նէշր օլընան հավատիսաթա մուվաֆըգ կէլէմէմէքտէ տիր։

Խօրէն Եպիսկոպոս՝ Պուլկարիսթան վէ Բումանիայը զիյարէթ իթտիկինտէ, պու իքի մէմալիքի իչիւն պիրլէշմիշ պիր առաջնորդլըգ Թէէսիսի Թէքլիֆինտէ պուլընմըշ իսէ տէ, մուվաֆֆագ օլամամըշ տըր. Պիզ՝ օ վագթ ուզուն պօյլու պու մատտէտէն պահս իթմիշ օլտուղըմըզտան, Թէքէրրիւրինէ լիւզում կէօրմէյիզ. ֆագաթ շուրասընա Թէաճճիւպ իտէրիզ քի, Պուլկարիսթան եախօտ Բումանիատա առաջնորդլըգ իտէճէք պու գատար էհէմմիյէթլի վէ եագը պիր չէ՞յ մի տիր քի, Անատոլու Թէմլէրինին եիւզ պինլէրճէ էհալիսի Թարաֆընտան առաջնորդ ինթիխապ օլընըպ չաղըրըլտըղլարը հալտէ, կէօնակէօն էօզրլէր իլէ գապուլ իթմէյիպ, իքիտէ պիրտէ Պուլկարիսթան եախօտ Բումանիա առաջնորդլըղընը հոտլայօրլար։

Հէր նէ հալ իսէ, պու մանօվրալարա չիմտիլիք սիւքիւթ իտէրէք, սըրասը կէլտիքչէ բէրտէյի գալտըրաճաղըզ։

∴

Զէյլ.—Պու կիւն Թէքմիլ Պուլկարիսթանտա Թահրիր Նուֆուս իճրա օլընըպ պիթմիշտիր։ Կիւն էվվէլինտէն նէշր օլընան Թալիմաթլար մուճիպինճէ քէաֆֆէի քէօյ վէ գասապալարտա, 20տէն 100 խանէյէ գատար Թահրիր մէմուրլարը Թային իտիլմիշ, վէ հէր պիր խանէ վէ Նուֆուս պաշընա մախսուս սըթաթիսթիգ պէյաննամէլէրի Թէվզի իտիլմիշ իտի։

Եէնի սէնէյէ գարշը կէճէնին եարըսընտան պաշլայարագ, պու կիւն էօյլէնէ գատար եանի 12 սաաթ զարֆընտա Թէքմիլ Պուլկարիսթան էհալիսինին Թահրիրը նուֆուսը իճրա օլընըպ պիթմիշ տիր։

Էն սօն ուսուլ իւզրէ մունթազամէն իճրա իտիլէն իշպու սըթաթիսթիգ՝ հագգընտա շայանը դիգգաթ օլուպ, միւքէմմէլ իչիւն էհէմմիյէթը մախսուսէյի հայիզ տիր։

ԻԶՄԻՐ

Իզմիր Առաջնորդը Մուրատեան Տ. Մելքիսեդեկ Սրբազան հազրէթլէրինին իսթիֆասընա տաիր Իզմիր Գաւառ. Երեսփ. ժողովընըն դեկտ. 4 իճթիմայընտա ճէրէյան իտէն վէ շայանը միւթալէա օլան միւզաքէրաթըն զապթնամէսի Արեւելեան Մամուլին դեկտ. նիւսխէսինտէ կէօրիւլմիշ օլմաղլա, զապթնամէի մէզգիւր պէր վէճհը աթի այնէն նագլ ու թէրճ օլունմուշ տըր։

ՀԻՆԳԵՐՈՐԴ ՆԻՍՏ
ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎՈՅ
ԶՄԻՒՌՆԻՈՅ

Ուրբաթ 4 դեկտ. 1887, Առաջնորդարան

Օրակարգ

Հրաժարական Ամն. Առաջնորդ Ս. Հօր

Ատենապետ

Մեծապ. Կարապետ էֆ. Արապեան

Մեծ. Ատենապետն ատեանը բացաւ ժամը 4ին ի ներկայութեան մեծագոյն մասին երեսփոխանաց, եւ վասն բացակայութեան Ս. Նախագահի առժամեայ նախագահ կարգեցաւ Արժ. Տ. Յովհաննէս քահանայ Մինասեան։

Սոյն միջոցին 10ի չափ անհատներու կողմանէ հարցում եղաւ թէ նիստը դըռնփակ թէ դռնբաց պիտի ըլլայ, եւ եթէ դռնբաց է, կը փափաքին ներկայ գտնուիլ։ Պատասխան տրուեցաւ իրենց թէ ժողովին որոշումը պահ մ'ետքը կը յայտնուի իրենց։

Ատենապետ էֆէնտին ըսաւ որ նախորդ նստի արձանագրութիւնը կարդացուի, եւ եթէ դիտողութիւն չմ'ընող կայ, թող խօսի։

Բոլոր Երեսփոխանք յայտարարեցին թէ նախորդ նստի ատենագրութիւնը Արեւելեան Մամուլ մէջ կարդացած են եւ որ եւ է դիտողութիւն մը չունին։ Հետեւաբար վերստին կարդալ հարկ չը տեսնուելով, ընդունուեցաւ եւ դիւանը զայն վաւերացոյց։

Մեծ. Ատենապետ էֆ.—Պատուարժան Երեսփոխանք գիտեն արդէն Օրակարգի խնդիրն, որ է Ամեն. Սրբազան Առաջնորդ Հօր հրաժարականն յԱռաջնորդութենէ Զմիւռնիոյ։

Լուս. Պօլսեան էֆ.—Մեր այսօրուան նստի մէջ նկատելու խնդիրն որքան փափուկ՝ այնքան ծանրակշիռ լինելով կ'առաջարկեմ որ նիստը դռնփակ ըլլայ։

Սոյն առաջարկը միաձայնութեամբ ընդունուելով, քննիչ Մկրտչի միջոցաւ լուր զրկուեցաւ վարը սպասող անհատից թէ նիստը դռնփակ է, եւ Ամեն. Սրբազան Հօր հրաժարագիրը կարդացուեցաւ։

Պատճէն հրաժարագրին.

Մեծապատիւ Կարապետ էֆ. Արապեան, Ատենապետ Գաւառ. Ժողովոյ Զմիւռնիոյ։

Ներկայիւս կը յայտնեմ թէ՝ կը հրաժարիմ Զմիւռնիոյ Առաջնորդական պաշտօնէս՝ մատուցանելով գոհունակութիւնս եւ օրհնութիւնս ինչպէս Պատկառելի Երեսփոխանութեանդ, նոյնպէս եւ բովանդակ սիրելի Հօտիս, որոյ հովուութիւնը վարեցի չորրորդ տասն եւ մի տարի։

Աղօթարար
վասն լուսաւորութեան Ազգիս
ՄԵԼՔ. ԵՊՍ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ

2 դեկտ. 1887
Զմիւռնիա

Այս հրաժարագրին ընթերցումէն ետք, Սրբազան Առաջնորդին կողմէ գիր մ'եկաւ յանուն Մեծ. Ատենապետ էֆէնտիի Ժողովոյս եւ կարդացուեցաւ.

(Օգուլամըլարըմըզըն մալումու օլտուղը վէճհլէ, Իզմիր Սրբազան Առաջնորդինին մէզգիւր քեաղըտընըն սուրէթի կազէթամըզըն 773 նումէրօլու նիւսխէսինտէ միւնտէրիճ տիր։)

Սոյն պահուն վարը գտնուող անհատից կողմէ մէկը գալով ըսաւ, թէ ժողովը չեն ճանչնար։ Վսեմ. Մատթէոս էֆ. Պալըօզեան խօսք առնելով, առաջարկեց պատասխանել թէ Ժողովս, ըստ Սահմանադրութեան կազմուած լինելով, նիստ կը կազմէ, եւ եթէ իրենք դիտողութիւն կամ բողոք մ'ունին կարող են Ազգ. Պատրիարքարանի կամ կառավարութեան դիմել։ Մեծ. Ատենապետ էֆէնտին ժողովին հաւանութիւնը առնելէ ետեւ, նոյնը հաղորդեց պատգամաւորին։

Մեծ. Ատենապետ էֆ.— Ամեն. Սրբազան առաջնորդի հրաժարականի մասին, կը հրաւիրեմ պատուարժան Երեսփոխանները իրենց կարծիքը յայտնելու։

Գ. Զէյթունեան էֆ.— Ինչպէս յայտնի է, բոլոր Երեսփոխանաց վրայ խորին տպաւորութիւն բրաւ մեր Սիրելի Ամեն. Սրբազան Առաջնորդին երկու հրաժարագիրներու ընթերցումը։ Աւելորդ կը համարիմ հոս մի առ մի համրել այն ամեն անգին ծառայութիւնները զոր այս բարձրաստիճան եւ տաղանդաւոր Եկեղեցականը նուիրեց 11 տարիէ ի վեր ոչ միայն Իզմիրի, այլ նաեւ բոլոր Հայոց, ուստի կ'առաջարկեմ մերժել իր հրաժարականը։

Լուս. Պօլսեան էֆ.— Զէյթունեան էֆէնտիի առաջարկը երկրորդելով, կը յաւելում թէ, մեր Սիրելի Առաջնորդն ամեն համակրանաց արժանի եղած է, եւ յայտնի է որ վերջին կիրակի օրը ոմանց կողմէ եղած անարգանաց համար վշտանալով կը հրաժարի, բայց ժողովս, որ Նորին Սրբազնութեան նախագահութեան ներքեւ աշխատած եւ լիօրէն գնահատած է նորա վարչական հազուագիւտ տաղանդն, պէտք է որ մերժէ նորա հրաժարականն եւ խնդրէ ետ առնուլ զայն եւ չզլանալ իր ազգօգուտ հովուական պաշտօնն։

Մ. Սէֆեան էֆ.— Բոլորովին համամիտ եմ մեր ազգասէր եւ անձնադիր Ամեն. Սրբազան Առաջնորդին հրաժարականը մերժելու առաջարկող Երեսփոխանաց, եւ տարակոյս չունիմ որ սոյն ժողովոյս մէջ ոչ ոք տարբեր կը մտածէ այս մասին։

Ամեն կողմանէ հաւանութեան նշաններ։

Մեծ. Ատենապետ էֆ.— Ժողովոյս տրամադրութիւնները թէեւ յայտնի են, բայց եւ այնպէս պարտք կը համարիմ քուէի դնել հրաժարականը ընդունելու կամ մերժելու խնդիրը։

Բոլոր Երեսփոխանք ոտք ելնելով ձեռամբարձ մերժեցին Ամեն. Սրբազան Առաջնորդին հրաժարականը։

Պ. Տէլլէրեան էֆ.— Քանի որ միահամուռ ձայնիւ մերժուեցաւ Նորին Սրբազնութեան հրաժարականը, կ'առաջարկեմ անմիջապէս պատգամաւորութիւն մը կազմել, որ սոյն որոշումը հաղորդէ Նորին Սրբազնութեան եւ յորդորէ որ ի սէր ազգին ետ առնու իր հրաժարականը։

Սոյն առաջարկը ընդունուելով պատգամաւորութիւն մը կազմուեցաւ որոյ անդամք ընտրուեցան.

Արժ. Տ. Յովհաննէս քհն. Մինասեան Առժամեայ Նախագահ

Մեծ. Կարապետ էֆ. Արապեան Ատենապետ Գաւառական Ժողովոյ

Մեծ. Մեսրոպ էֆ. Սիմոնեան Ատենադպիր Գաւառական Ժողովոյ

Մեծ. Յակոբճան էֆ. Պալըգճեան Ատենադպիր Քաղաքական Ժողովոյ

եւ անմիջապէս յատուկ կառքով գնացին Վսեմ. Մատթէոս էֆ. Պալըօզեանի ծովեզերեայ ապարանը ուր հիւրընկալուած է Նորին Սրբազնութիւն, իսկ Մեծ. Փոխ. Ատենապետ էֆ. դադար տուաւ ժողովոյս սպասելու համար պատգամաւորաց վերադարձին։

Մէկ ժամ ետքը վերադարձան պատգամաւորք եւ Մեծ. Ատենապետ էֆէնտին ատեանը վերստին բանալով հաղորդեց պատգամաւորութեան արդիւնքը.

Մեծ. Ատենապետ էֆ.— Պատգամաւորութիւնն իմ բերնով յայտնեց Նորին Սրբազնութեան Գաւառական ժողովոյ միաձայնու մերժումը եւ սրտայոյզ խօսքերով խնդրեց որ ի սէր ազգին հաճի ետ առնուլ իր հրաժարականն եւ վերադառնալ իր Առաջնորդական Աթոռը։ Բայց Նորին Սրբազնութիւնը պատասխանեց.

«Անպատմելի գոհունակութիւնս կը յայտնեմ Պատ. Երեսփոխանութեան սրտագին եւ անգին զգացմանց մասին, բայց պարտք կը համարիմ կրկնել թէ իմ հրաժարականս վերջնական է։ Կը սիրեմ ազգս եւ գիս նուիրած եմ ազգիս ծառայութեան, բայց Զմիւռնիոյ նկատմամբ իմ պաշտօնս վերջացած կը նկատեմ։

«Մի ազգ կամ մի ժողովուրդ կառավարելու համար երկու գլխաւոր եղանակներ կան, մարմնաւոր կամ հոգեւոր, եւ կամ նիւթական կամ բարոյական։

«Մենք եկեղեցական ենք եւ մեր իշխանութեան եղանակն է հոգեւորն կամ բարոյականն։ Մարմնաւոր կամ քաղաքական իշխանութիւնք զօրութեամբ կ'իշխեն, իսկ մենք հոգեւորականքս սիրով։ Սիրոյ թագաւորութիւնն մեր Փրկչի եւ վարդապետի թագաւորութիւնն է, եւ մենք եկեղեցականքս նորա թագաւորութեան սպասաւորներն ենք։

«Ես իբրեւ Զմիւռնիոյ վիճակին հրաժարեալ Առաջնորդ եւ հայաստանեայց ամենասուրբ Եկեղեցւոյ խոնարհ պաշտօնեայ, կը յայտարարեմ ձեզ, ազնիւ պատգամաւորք, թէ իմ իշխանութիւնս հոգեւոր էր եւ բարոյական եւ ո՛չ երբեք նիւթական կամ քաղաքական։ Իմ իշխանութիւնս աւետարանական սիրոյ իշխանութիւնն էր եւ ոչ երբեք զօրութեան կամ բռնութեան։ Ես այն Սուրբ Առաքելոց հետեւողն եմ որք ի լոյս աշխարհի կոչուած են.

«Զի զէնք զինուորութեան մերոյ ո՛չ
«է մարմնաւոր, այլ հոգեւոր։»

«Ես ուրախութեամբ եւ ցնծութեամբ կը կառավարէի իմ սիրելի հօտս, քանի որ սիրած Խաչիս եւ Եկեղեցւոյս սրբութեան դէմ հակառակորդներ չէի նշմարեր հրապարակաւ։ Իսկ այսօր երբ կը տեսնեմ թէ կան դժբաղդաբար իմ Հօտիս մէջ այնպիսիներ, որք ոչ միայն չեն խնայեր իմ անձս այլ եւ չեն խնայեր եկեղեցւոյ Սրբութիւնն եւ չեն խղճար մինչեւ անգամ Սուրբ պատարագըն խափանելու ցոյցեր ընել, ի գայթակղութիւն պարկեշտ ժողովրդեան, այս պարագայիս մէջ ամենասուրբ պարտք կը համարիմ Եկեղեցւոյս Սրբութիւնն պաշտպանելու համար խոյս տալ ամբարշտութեան դէմ մաքառելէն, հրաժարիլ իմ պաշտօնէս, հրաժարիլ իմ սիրելի հօտէս եւ կրծոցս վրայ սեղմել այն Խաչն, զոր հակառակորդք կուզեն ապաննել եւ անարգել։ Ժամանակ կայ որ մենք ընդ հովանեաւ Խաչին կը պատսպարիմք, ժամանակ կայ որ մենք զԽաչն ընդ հովանեաւ սիրոյ անձնազոհութեան կը պատսպարեմք։

«Այսօր ստիպուած եմք մենք, սիրելի պատգամաւորք, սոյն վերջին պարտաւորութիւնն կատարել, եւ հետեւաբար անհրաժեշտ պարտք կզգամք, մեր առաջնորդական պաշտօնի հրաժարմամբ պաշտպանել Ս. Եկեղեցւոյ պատիւն եւ մեր ձեռքն յանձնուած Ս. Խաչն ազատել անարգութենէ։ Մեր Եկեղեցւոյ կարեկցութեան արժանի զաւակներէն ոմանք չխնայեցին անարգանաց ցոյց ընել եկեղեցւոյն մէջ։ Մեզ կը մնայ հրաժարիլ եւ ներել մոլորելոց, որպէս զի զղջման եւ զգաստութեան դաս մի աւանդած լինիմք։ Կաղաչեմ ուրեմն, որ Ազնիւ Երեսփոխանութիւնն ընդունի հրաժարականս որ ինձ համար վերջնական է։ Անհուն շնորհակալութիւնս եւ հայրական անպատում սէրս մատուցէք Պատկառելի Երեսփոխանութեան եւ անով համօրէն հօտիս։»

Այս սրտաշարժ խօսքերէն ետքը, Ամեն. Սրբազան Հայրը ոտք ելնելով զմեզ մի առ մի համբուրեց, եւ մենք վերջին աստիճան յուզեալ Ս. Աջը համբուրելով արտասուաթոր մեկնեցանք։

Ժողովս սրտմտութեամբ մտիկ ըրաւ թէ՛ Մեծ. Ատենապետ էֆ.ի ըսածը եւ թէ՛ Նորին Սրբազնութեան պատասխանը, եւ պահ մը խորին լռութիւն տիրեց բոլոր ժողովին մէջ։

Գ. Զէյթունեան էֆ.—Քանի որ մեր Ամեն. Սրբազան Հօր հրաժարականը անդառնալի կերպիւ դժբաղդաբար, մեզ կը մնայ մեր վշտագին զգացումները պահ մը զսպել եւ խոնարհիլ այս որոշման առջեւ։

Մ. Սէֆեան էֆ.—Արդէն թերեւս ինձ հետ շատ Երեսփոխաններ գուշակած էին թէ մեր Սիրելի Առաջնորդին հրաժարականը սովորական հրաժարականներու չնմանիր։

Մեծ. Ատենապետ էֆ.—Ուրիշ դիտողութիւն մ'ընող կա՞յ, վասն զի խնդիրը քուէի պիտի դնեմ։

Պահ մը լռութիւն տիրեց եւ ապա Ատենապետ էֆէնտին հրաժարագիրը երկրորդ անգամ ձեռամբարձ քուէի դրաւ եւ ընդունուեցաւ։

Վսեմ. Պալըօզեան Մատթէոս էֆ.—Ամենքըս կը վկայենք որ Ամեն. Մելք. Սրբազանը ընդհանրապէս բոլորին սէրը գրաւած է իբրեւ ճշմարիտ պաշտօնեայ եկեղեցւոյ եւ արդարասէր Առաջնորդ եւ վարդապետ։ Իր պաշտօնավարութեան ժամանակ ցոյց տուած ազգային իրաւանց եւ շահուց պաշտպանութեան համար եռանդը անուրանալի է, քանի որ չէ թէ խօսքեր, այլ յօգուտ ազգին ըրած նշանաւոր ծառայութիւնները կը վկայեն։

Լուս. Պօլսեան էֆ.— Տարակոյս չունիմ որ ինձի հետ բոլոր երեսփոխանք կը գնահատեն մեր Ս. Առաջնորդին մատուցած օգտակար ծառայութիւններն տեղւոյս հայ հասարակութեան եւ Ազգին, ծառայութիւններ՝ որոց համար ամեն Հայ պարտի երախտագէտ մնալ եւ անջինջ պահել մեր հոգեւոր հօր յիշատակն իր սրտին մէջ։ Հազուագիւտ են ազգին մէջ այսպիսի եկեղեցականներ, եւ Սրբազան Մուրատեան Հօր մետասանամեայ անձնուէր եւ արդարասէր պաշտօնավարութիւնը կրնայ օրինակ լինիլ բոլոր Առաջնորդաց։

Արժ. Նախագահ.— Կը վկայեմք եւ մենք որ Մելքիսեդեկ Սրբազանի առաջնորդական պաշտօնն յոյժ օգտակար եղած է ժողովրդեան եւ իր յիշատակն պիտի մնայ մեր մէջ անջնջելի։

Յ. Զարեան էֆ.— Կ'առաջարկեմ որ Նորին Սրբազնութեան 11 տարուան արդիւնաւոր պաշտօնավարութեան համար յատկապէս մեր սրտագին եւ երախտագիտական զգացմունքը յայտնենք։

Այս առաջարկը միաձայն հաւանութեամբ ընդունուեցաւ եւ բոլոր երեսփոխանք յոտնկայս շնորհակալութիւն յայտնեցին Նորին Սրբազնութեան մետասանամեայ իմաստուն հովուութեան եւ քաջարթուն պաշտօնավարութեան համար։

Արժ. Նախագահ.— Պատարագի ժամանակ ի՞նչպէս պիտի յիշուի քաղաքիս առաջնորդութիւնը։

Մեծ. Ատենապետ էֆ.— Հրաժարեալ Առաջնորդ Մելքիսեդեկ եպիսկոպոս եւյն։

Լուս. Պօլսեան էֆ.—Ուրեմն ուրիշ կատարելիք սահմանադրական պարտաւորութիւն մը, այս է կարգել տեղապահ մը եւ Ազգ. Պատրիարքարանի իմացնել ժողովոյս որոշումը հրաժարականի մասին, խնդրելով որ մեզ առաջնորդական ընտրելեաց ցանկ մը խրկէ։ Այս գործողութիւնը կատարել տեղւոյս Ազգային Վարչութեան կը պատկանի, ինչպէս որ Սահմանադրութեան Զրոյց յօդուածը կը տրամադրէ (եւ Ատենաբան էֆ. նոյն պահուն կարդաց այդ յօդուածն որ է։)

«Երբ Պատրիարքը (նոյնպէս կը կատարուի նաեւ Առաջնորդաց համար, յարեց Ատենաբանն) վախճանելով կամ հրաժարելով եւ կամ ուրիշ որ եւ է պատճառաւ Աթոռը պարապ մնայ, Կրօն. եւ Քաղ. Ժողովները մէկտեղ գալով Տեղապահ մը կ'ընտրեն եայլն։»

Ասոր վրայ Ժողովս որոշեց որ Կրօնական եւ Քաղաքական Ժողովներ խառըն նիստ մը կազմելով առժամեայ Տեղապահ մը ընտրեն եւ իմացնեն՝ թէ Կեդրոնական վարչութեան եւ թէ՛ տեղական կառավարութեան։ Ապա որոշուեցաւ սոյն տնօրէնութիւններ Ազգ. Պատրիարքարանի ծանուցանել, եւ յետագայ հեռագիրը յատենի անդ խմբագրուելով իսկոյն հեռագրատունը ղրկուեցաւ։

Տէրսաատէտէ Էրմէնի Բաթրիգխանէսինէ

Պու կիւնքի ումումի մէճլիսիմիզտէ մէրխասամըզ էֆէնտինին իսթիֆասը իթթիֆագը արա իլէ րէտտ իտիլմիշ օլմասը իւզէրինէ մէճլիսիմիզ Թարաֆընտան մանասըպ պիր հէյէթը մէպուսէ տէրհալ էֆէնտիի մումաիլէյհին նէզտինէ կիտիպ իսթիֆասընը կէրու ալմասընը րէճա իթմիշ իսէ տէ, իսթիֆասընտա իսրար իթմիշ օլտուղընտան, հէյէթը մէպուսէ մէճլիսէ ավտէթ իթտիկտէն սօնրա միւզաքէրէ իսթիֆանըն Թէէյյիտինէ գարար վէրիլմիշ վէ բուհանի վէ ճիսմանի մէճլիսլէրինին հէյէթը միւշթէրէքէսի Թարաֆընտան միւվագգաթ պիր գայմագամ Թայինինէ գարար վէրիլմիշ օլտուղընտան, Իզմիր մէրխասալըղընա պիրինին մէճլիսիմիզ Թարաֆընտան ինթիխապը զըմնընտա լազըմ կէլէն նամզէտ ճէտվէլինին իրսալի մէրճուտ տըր։

Մէճլիսը ումումի րէիսի
ԿԱՐԱՊԵՏ ԱՐԱՊԵԱՆ

4 Քեանունը էվվէլ 303

Ատեանը վերջացաւ ժամը 7 ½ին

ՌԵՍՄԻ

Արազի գանունընա զէյլէն գալէմ ալընըպ մէրկիւէթը ահքեամընա սիլիւթիւգան խուտուտի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահիյէ լէրէ ֆէրմիւթէյալլոգ պույրուլմուշ օլան Ֆըգրայի գանունիյէ սուրէթի տիր։

Արազիի խալիյէ վէ մահլիւլէտէն տէվլէթճէ մուհաճիրինէ Թէֆվիզ օլընըպ անլէր Թարաֆընտան զիրաաթ վէ էմրիյէ ինշա օլընան արազի հագգընտա պիլա պէտէլ 2 սէնէ միւրուրինտէն սօնրա ախէրի Թարաֆընտան իգամէ օլընաճագ Թասարրուֆ տավասը իսթիմա օլընմազ։

Ֆի 11 ճէմազի իւլ էվվէլի սէնէ 305
վէ ֆի 12 քեանունը սանի սէնէ 303

ԼՈՒՎՐԸ

ՊԼԵՕՑԻՈՒՔ ՄԱՂԱԶԱԼԱՐԸ

Պէյօղլու Նօ. 7–8, Հաճօբուլօ չարշըսը, 7–8 Նօ. Պէյօղլու

ԱՍԸԼ ՖԱՊՐԻԳԱ ՖԻՅԱԹԼԵՐԼԱ

ԽԱԼԸՆՃԸ 30 ԿԻՒՆ ԻՉԻՒՆ

ՑՈՒՆՎԱՐ 11/23 ԲԱԶԱՐ ԷՐԹԷՍԻՆՏԷՆ ԻԹԻՊԱՐԷՆ
ՍԱԹԸՇԱ ՊԱՇԼԱՆԱՃԱԳ ՏԸՐ.

Միւշթէրիլէրիմիզին՝ իչպու մէզպուր խապէր ալտըգլարընտա մէմնուն օլաճագլարընա, վէ սաիր մէզատլարա սալա պէնզէմէյէն պու ֆըրսաթը հէկեամէտէն իսթիֆատէ իտէրէք ալթիւտէ մուհարրէր նէֆիս վէ ալէա մալլարտան միւպայէա իթմէկէ միւսարէաթ իտէճէքլէրինէ շիւպհէ իթմէյիզ։

Սաթըլաճագ մալլար պէրվէճհը աթի տիր.

Եիւնլը, իբէքլի, գատիֆէ, չուհա, բլիւշ, պալօլար իչիւն սիւսլիւ գումաշլար, հէր նէվի ալէա թիւլ վէ տանթէլլալար, բաամանթըրիլէր, գօրսէլլալար, պրօտըրիլէր, սաչագլար, չէբիտլէր, հէր ռէնկտէն թիւյլէր, մօթիֆլէր, րիւշլէր վէ պալէյեօզլէր, ֆիչիւլէր, պալօտան չըգըլտըգտա իւզէրինէ ալընաճագ սօրթիլէր, էէլտավէլէր, մանշօնլար, գօրսէլէր, չէմսիյէլէր, մէնտիլլէր վէ սաիր պիր չօգ էշեա վէ էմթաա.

Թէքրար տէրիզ, պու ֆըրսաթ հէկեամէ պիր ֆըրսաթ տըր, անտէն իսթիֆատէ իթմէլի տիր.

Ն. ԹԻՊԷՐԻՈՒՍ վէ Գում.

Թաշրա միւշթէրիլէրիմիզին թալէպի իւզէրինէ, իշպու մէզատ միւտտէթինի պէրմիւթատ թային իթտիկիմիզ 15 կիւն եէրինէ 30 կիւնէ թէմտիտ իտէրիզ։

Զէյլ.— ԼՈՒՎՐԸ մաղազալարընըն խտարէսի՝ 773 նումէրօնըն գազանտըղը 0% իքրամիյէ ուսուլիտէքի սաաթըն բէյանգօնընա ալէգատար օլանլարըն պիլէթլէրի իչպու մէ-զատտան սօնրա մէրի վէ միւթէպէր օլաճաղընը ալէգատարանը մումաիլէյհիմէ իլան իտէր.

30 ԿԻՒՆ ԲԷՇԻՆ ԲԱՐԱ ԻԼԷ ՍԱԹԸՇ

ԻԼԱՆ

Գալաթա քէօբրիւ պաշընտա 33 նումէրօյը մաղազատա մուգիմ Արզեան Տիգրան էֆէնտի Թարաֆընտան վիւրուտ իտէն իլան տըր·

Հէր իքի պարա պիր քէշիտէսի մուգաբիլ օլան Ռումէլի Թիմուր եօլ Թահվիլաթ գուրրասընա 1888 սէնէսի չէհրը շուպաթը էֆրէնճի պիրինճի կիւնիւնտէ եւվէլ սեքիզինճի տէֆա օլարագ Զարփխանէի ամիրէտէ ալէնէն քէշիտէ օլընաճագ 500 նումէրօյը հավի գուրրա իքրամիյէլէրի պէրվէճը զիր պէյան օլընըր·

Թիճէ		Ֆրանգ
1		300000
1		25000
2	10000էր ֆրանգտան	20000
6	2000էր »	12000
12	1250էր »	15000
28	1000էր »	28000
450	400էր »	180000
500		580000

Մէզքիւր իքրամիյէլէրտէն ճիւզի պիր ֆէտաքեարլըգլա Թէճրիւպէի Թալի պիրլէ հիսսէմէնտ օլմագ իւզրէ Տէրսաատէթ Թիճարէթ Օտասը վէ Պօրսաձա մուամէլաթը միւգթէզիյէլէրի պիլիճրա մէմնուր վէ մուսատտագ բրօմէս պիլէթլէրի աթիւտէքի ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունըր։

Իքրամիյէնին Թէմամընա քեսպը իւթինագ իտէն պիլէթլէր ֆի 7½, նըսֆը 5, րուպը 3։ Քէզա րուպ իքրամիյէյէ հագգը օլմագ իւզրէ իքի նումէրօյը հավի պիլէթլէր 5 ղը·ա ֆիրուխթ օլընըր։ Թաշրալարտան կէլէն սըբարըշաթ պէտէլի կիւնիւնտէ Թէէտիյէ գըլընմագ իւզրէ բօլիցա եախօտ լէֆֆէն բօսթա բուլու իրսալինտէ սըբարըշաթ սէրիան իճրա գըլընըր։ Սաթըճըլարա պէյէ վէրիլիպ էլընէի միւխթէլիֆէտէն մէքթուպ գապուլ օլունուր· պալա մուայէնէ օլընմամըշ օլան էսասը Թահվիլաթ նումէրօլարը գուրրա պիտաայէթինտէն էն սօն քէշիտէսինէ տէկին մէճճանէն բույէթ օլունուր։

ՀԱՃԷԼԻՆ

Հաճըլենին ՄԱՏՏԷԻ ԱՍԼԻՅԷՍԻՆՏԷՆ

[illegible]

Ալէա պիր իլաճ օլուպ, պասուրա, սըգըլա, եարալարա, սըճըրլարըն կէրկիւլէնմէսինէ, եանըգլարա, քէսիքլէրէ, վէսաիր պիւճիւմէ ճէրիհալարա, իւֆինէթ եա կիւճիւմէլէրէ գարշը րէք պիրապիր տըր։

Գանծիւք պիրատէրլէր Թարաֆընտան ֆիրուխթ օլընըր։

Տէրսաատէթտէ
Ինկիլիզ Էճզախանէսի։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԵՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 26 յունիվ.

Ինկիլ. էսհամը Ինկ. Լիր.	102-¾
Օսմ. էսհամը աչըլըտը	14-
» » գարանտը	13-15/16
» » Սէրի Ա.	24-¼
» » » Պ	14-¼
» » » Ս	13-⅞
Օթօման 1871	73-½
Օսմանլը Պանգասը	10-¼
Ռուսիա իսթիգրազը	92-⅝
Մըսըր տուպ. մութթահըտէ	74-¼
» իսթիյազլը	100-⅝
Տախրա Սանիյէ Մըսըր	71-⅜
Ռօլ իլտ իսթիգրազը	97-¼
Մահճուպ. էսհամը 1877	-
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	25-46-40

Բարիզ 26 յունիվ.

Ֆրանս. էսհ. 3 % Ֆր.	81-47½
» » 4½ %	107-85
Եէնի Օսմ. էսհամը աչըլըտը	14-15
» » » գարանտը	14-15
Մէզքիւրէ	
Սէրի Պ.	14-40
» Ս.	14-10
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	35-37½
Օսմանլը Րէժիսի էսհամը	-
» Պանգասը	506-25
Գրէտի Լիոնէ	577-50
Գրէտի Ֆօնսիէ	1383-75
Լիօն ագսիօնը	1232-50
Սիւվէյիշ ագսիօնը	2085-
Ռուսիա 5 % 1877	98-¾
Իթալիա էսհամը	94-25
Մըսըր ֆօնտ. մութթահըտէ	377-50
Եունան 5 % 1879	-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-25

Վիէննա 26 յունիվ.

Լօնտրա յիւզէրինէ գամպիօ	126-45
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	17-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագշ. գար.	15-18
» » » էն եւվէլքի	15-19½
» » » էն աշաղը	15-18
Պու սաաթէ աչըլըտը	15-18
Իսթիգրազը տախիլի տիւն գար.	35-21
» » » էն եւվէլքի	35-24
» » » էն աշաղը	35-19
» » » աչըլըտը	35-22
Մըսըր մութթահըտէ գար.	-
Պու սաաթէ աչըլըտը	-
Սէրի Ա.	23-
» Պ.	14-10
» Ս.	15-18
Ռումէլի շըմէնտըֆէրի	37-12½
Աֆչէ Փարէսի	3-
Րէժի Ղըշ.	-
Հէվալէսիզ »	30-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	ք.ք.	6-23
Սթամպօլ պանգասը		6-18
Սօսիէթէ ժէնէրալ		4-
Թրամվայ		3-47½

ԱՖՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. Լիրասը 100 ղըշ.տան	Ղըշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ փարէը	104-05
Մէթալիք »	100-50
Պէշլիք »	104-20
Ալթըլըգ »	104-20
Ինկիլիզ Լիրասը	111-01
Ֆրանսըզ ալթունը	88-07
Ռօլ	20-58
Գրէմից ալթունը	51-10
Գարպօն գայմէսի	10-30

ԹԱՍՖԻՅԷ ՔԵԱՂԸՏԸ

20) Լիք քեաղըտ	20-10
50) » »	15-25
100) » »	15-25
500) » »	15-25
1000) » »	15-25
10000) »	15-

ԻԼԱՆԱԹ

Սելանիք վիլայէթի տախիլինտէ Քեսէնտիրէ վէ Լանգազա միրի օրմանլարընտան 10 սէնէ միւտտէթ զարֆընտա հարգ խուլմէք իւզրէ մահալլինճէ վէ պուրըսծա մէվգրի միւզայէտէյէ վազ օլընտըղը կէչէնտէ իլան օլընան 60 միլեօն գըյէի աթիգա քեօմիւրտէն 10 միլեօն գըյէսի 4 սէնէ միւտտէթմէ հարգ իտիլմէք վէ Թէզկիրէսի պէտէլի բուլ ըէսմի իլէ պէրապէր ալըղ ու խիմիյէ գըլընմագ իւզրէ պէհէր 100 գըյէսի 4 ղըրուշ 10 բարաա մահալլի Թալիպի էօհտէսինտէ օլտըղընտան, պունա զամմ իլէ Թալիպ օլանլարըն վէ գուսուր 50 միլեօն գըյէսի տէ Թօբտան վէ եախօտ բարչա բարչա իհալէ օլընմագ վէ 10 սէնէ միւտտէթմէ հարգ ու խմալ խուլմէք վէ քեզալիք բուլ ըէսմիլէ պէրապէր Թէզգրէսի իտէնէք պէտէլի ալըղ ու խիմիյէ գըլընմագ վէ 303 սէնէսի քեանունէ սանիսինին նիհայէթինտէ գարարը գաթիսի վէրիլմէք իւզրէ պաշգա պաշգա օլարագ միւզայէտէյէ վազ խուլմուշ օլտըղընտան, մէզքիւր էմրգտար քեօմիւրլէրին խմալինէ Թալիպ օլանլարըն վէ շէրաիթը իհալէ իլէ մէվգրի վէ մագթալարընը անլամագ իսթէյէնլէրին տէրօզիթօ ագչէլէրիլէ պէրապէր Տէրսաատէթտէ Օրման վէ Մէատին խազինէսի ու մում միւտիւրինէ վէ մահալլինտէ մէճլիսը իտարէի վիլայէթէ միւրաճաաթ էթմէլէրի իլան օլունուր։

13 քեանունը սանի 303

Բազարճը Գըրըմը Սէլիմ աղանըն Վասիլաքի Քեչիչ օղլու գումբանեասընա օլան տուսյունը մահքիւմէսինին Թէսվիյէսի իչին Գարաքէօյիւք ճիվարընտա Նէսլիշահ Սուլթան մահալլէսինտէ Քիւչիւք Զէյնէ սօգագընտա 2 օտա վէ 1 մութբագ վէ արգա Թարաֆընտա ալէթ Թախմին աթիգ 60 զըրա միգտարը պաղչէ վէ միւշթէմիլաթը սաիրէյի հավի 9 նումէրօ իլէ մուրագգամ միւթէաարրիֆ օտըղը 1 պապ խանէ Թարիխը իլանտէն իթիպարէն 15 կիւն մուտտէթլէ միւզայէտէյէ գօնուլաճագընտան, իշթիրայա Թալիպ օլանլարըն վէ սահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին մահքէմէի Թիճարէթ Իճրա տաիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր։

13 քեանունը սանի 303

Տէմիրճի Հաճի Խաչատուր Պօրիքեանըն Ինկիլթէրա տէվլէթի Թէպաասընտան Մ. Եսփարիտէ օլան տուսյունը մահքիւմէսինին Թէսվիյէսի իչին 2 ատէտ էլմաս եւէզիւք վէ 1 ատէտ ալթուն եւէզիւք վէ 2 ատէտ սըրմա գուշագ վէ 9 ատէտ սիմթ · Թըլը գաշըղը վէ եարըմ Մըրըր ալթունը վէ 1 ատէտ ալթուն գօրտօն վէ պիր գօրտէլաթա տիզիլի 20 ատէտ Մաճմուտիյէ ալթունը վէ պիր չիֆթ ալթուն պիլէզիք վէ 1 ատէտ քէհրիպար սիկարալըգ վէ էթրաֆը ալթուն չէնպէրլի 5 ատէտի պիր եէրտէ պէօյլէք ալթունտան խպարէթ պուլընան էշեայի մահճուզէսի իչպու քեանունը սանինին 20ինճի չարշէնպիհ կիւնիւ սաաթ 6տան 8է գատար չարշուի քեպիրտէ գույումճըլար իչինտէ վէ պէտէսթէնտէ տէրունինտէ պիլմիւզայէտէ ֆիրուխթ խուլէճէկինտէն վէ միւզայէտէ մէմուրը գույումճըլարտա էնկը խըպրէ տիւքեանընտա հազըր պուլընաճաղընտան, իշթիրայա Թալիպ օլանլարըն վէ սահա զիյատէ մալումաթ ալմագ իսթէյէնլէրին եէվմ վէ վագթը մէզպուրտէ մահալը մէզքիւրտէ հազըր պուլընմալարը մահքէմէի Թիճարէթ Իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր։

13 քեանունը սանի 303

ՍԸՆԸՐ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

ՍԱՌԱ, ՍԸՆԸՐ ԻԼԼԷԹԻ ՎԷ ԳԱՏԸՆԼԱՐԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ՍԸՆԸՐ ԽԱՍԹԱԼԸՂԸ

ՍԻՐՕՓ ՔՕԼԻՓՕՕՄԻՐԻՔ

Նամըլյա Բարիզտէ էճզաճը Մ. ՊԼՕԹԻԷՐԻՆ իճատ իթտիկի շուրուպ՝ քեաֆֆէի հէքիմլէր Թարաֆընտան Թավսիյէ օլունըր։ Տէրսաատէթտէ տէբօզիթօսը՝ Գանծիւք պիրատէրլէրին Ինկ. էճզախանէսինտէ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

Նօ. 3 Պաղչէ Գաբու Նօ. 3

Մէզքիւր մաղազատա տէվլէթը Ալիյէնին էնվաի իքրամիյէլի Թահվիլաթը վէ Եւրօպանըն Սագսօնիա, Պրունսվիք վէ Համպուրկ բէյանգօլու էվրագլարը ուսուլլէրի իւզրէ սաթըլըպ ճիւմլէ միւշթէրիլէր խօշնուտ խալտըգլարը կիպի, Թէքմիլ անտա պիլէթլէրի տախի մէվճուտ պուլունուր։ Պուգրէշ չէհրի վէ Իթալիանըն Գըրմըզը խաչ վէ Մաճառիսթանըն 5 ֆիօրինլիք Թահվիլաթը էհվէն ֆիյաթլա ֆիրուխթ օլունտուղը կիպի, կէրէք մէզքիւր Թահվիլ վէ կէրէք սաիր էճնէպի Թահվիլաթընըն պիտաայէթինտէն պու Թարիխէ տէկին քէշիտէ օլընան գուրրա նումէրօլարը մէվճուտ պուլունտուղընտան, Թարաֆըմըզա միւրաճաաթ օլընտուգտա քեմալը տըգգաթլա նումէրօլարը մուայէնէ օլընըր։

Տէրսաատէթտէն վէ Մէմալիքը Մահրուսէտէն Ցարութիւն Պէյլէրեան նամընա կէօնտէրիլէճէք կէրէք նագտ վէ կէրէք բօսթա բուլլարը պէտէլլէրի իլէ հէր նէվ սըբարըշլար քեմալը տըգգաթ իլէ կիւնլէրինտէ պիլա գուսուր իճրա օլընըր։

Գուրրա կիւնլէրի

ՀԱՄՊՈՒՐԿ 3 ինճի գուրրա	Ալաֆր. փէպրուար	1-2	եախօտ Րումի Ցունվար	20-21
ՍԱՔՍՕՆԻԱ 2 » »	» փէպրուար	6-7	» » Ցունվար	25-26
ՊՐՈՒՆՍՎԻՔ 2 » »	» փէպրուար	6-7	» » Ցունվար	25-26
ԳԸՐՄԸԶԸ ԽԱՉ	Փէպրուար 1 էֆրէնճի—պէհէրի ղըշ. 135 լիրա 100 ղըշ.տան			

Իշպու պիլէթլէր պալատէ զիքր օլունան Թարիխլէրտէն տէօրթ կիւն էվվէլ ալընմալը տըր։

ԼԱ ՐՈՒՍԱՆԷԶ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԿՕՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

ՄԷՐՔԷԶԻ ՓԱՐԻԶԴԷ ՍԷՆ-ՄԱՐԳ ՍՕՔԱՂԸՆՏԱ Ն. 18

ՍԷՐՄԱՅԷՍԻ 4,000,000 ՖՐԱՆԳ

ԹԱՐԻԽԻ ԹԷԷՍԻՍԻ 1837

Մէզքիւր գումբանեա, էշեա վէ էմլաք, վէ մաղազասա, եա տէբօզիթօտա վէ եախօտ կէօմրիւքտէ պուլունան էմթիայը փախտէլի շէրաիթ վէ էհվէն իւճրէթլէ եանկընա գարշը սիկուրթա իտէր։
Սթամպօլ աճէնթէսի ՊԵՏՐՈՍ ԱՆՊԱՐՃԵԱՆ

Սթամպօլտա Պաղչէ գաբուսընտա Թաշ խան Նօ. 40։

ՏՕԳԹՕՐ ԻՏՄԱՆԸՆ

ԹԻՒՐՔԱԹԻՖԻ

Նամըյլա ինգըպազ վէ պասուրը տէֆ իտէն եէնի պիր իլաճ.

Պու իլաճ կիպի մուհասսէնաթը Ալէմանիա իմփէրաթօրընըն Թապիպի մուալլիմ Տօգթ. Ֆօն Լաուէր իլէ տիկէր պիրչօգ մէշահիրը աթըպպա Թարաֆընտան մուսատտագ բէք աղ մուայէնէ վար տըր։

Իշպու րիւրքաթիֆ [մաքրօղալուն] ինգըպազ, խաշըլ, պասուր, միյատէ խասթալըգլարը, եէմէյի հազմ իտէմէմէզլիք, էնմէ, գայ, եւրէք աղրըսը, սանճը, տարգ նէֆէս վէ գայրիհիմ խասթալըգլարընա գարշը եէկեանէ իլաճ օլուպ, եօղճայա տահ էն ալէա պիր տօսթ մագամընտա տըր։

Պունտան պիր եւքսիւք միգտարը չիրինկայա գօ ուլըպ իհթիգան օլընտըգտա, տէրհալ վէ իքի տագիգատա պիր ամէլ կէթիրմէկէ քեաֆի տիր։

Միւսհիլ [րիւրքաթիֆ] իլաճլարըն վէ Թուլումպալը չիրինկանըն սուի խթիմալինտէն հասըլ օլան նէթայիճը վախիմէտէն սագընմալը տըր։

Պու իլաճ էճզաճըլարտա սաթըլըր։

1 շիշէսի 1 մէճիտիյէ, եարըմ շիշէսի եարըմ մէճիտիյէ, վէ չիրինկասը տախի եարըմ մէճիտիյէ տիր։

Հէր պիր շիշէտէ 30 չիրինկալըգ գատար իլաճ վար տըր։

Թէքմիլ Թիւրքիա վէ Պուլկարիստան իչին տէբօզիթօ մէմուրը, Էտիրնէտէ Չընտան ալթը սօգաղընտա 53 նումէրօլը մահալտէ ԺՕՍ. ՇՄԻՏԷԿ։

Տէրսաատէթտէ Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ. Ա. Գասթօրիատիսին 5 նումէրօլու էճզախանէսինտէ ֆիրուխթ օլընըր։

AU PANTHEON

ՄՕՏԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

Պէյօղլունտա Տօղրու Եօլտա Գալաթա սէրայընըն Թա պէօյիւք գաբուսը գարշըսընտա Նօ. 206

Մէվսիմէ մախսուս եէնի մալլար կէլմիշ տիր·

Տէկեմպէրին 14/26նճը բազար էրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն միւլքիյէ մալլարըն ֆիյաթլարընճա Թէնզիլաթը ազիմէ իճրա օլունտուղընը գարիէլէրիմիզէ միւժտէ իյլէրիզ։ Շիմտիքի մէվսիմէ մախսուս էն կիւզէլ մօտա մալլարըն ֆիյաթլարը խայլիտէն խայլի Թէնզիլ օլընմըշ տըր։ Սիւսլիւ գասքէթլէր, եէնի մօտա իբէքլիլէր, եունլըլար, չուհալար վէ սաիրէ՝ սահիհէն Թէնզիլը ֆիյաթլա էհվէն սաթըլաճագ տըր։

ԳԱԼՖՕՐՈՒԼՕ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ԲՕԼ ՖՕՅԱՃԵԱՆ

ՏԻՒՔԵԱՆԻ ԳԱԼԱՏԸՐԸՄՏԱ 80 ՆՈՒՄԷՐՕՏԱ

ԳԷՕԶԷ ՎԷ ՃԷՐՐԱՀԼԸՂԱ ՄԻՒԹԷԱԼԼԻՔ

ԱԼԷԱԹ ԹԻՃԱՐԸ

Մէզքիւր մաղազատա կէօզէ վէ ճէրրահլըղա միւթէալլիգ էնվաի ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ տըր։

Էզճիւմլէ; խումուշագ վէ սէրթ լասթիգտէն (գաուչուգտան) մամուլ մէգաստը միւխթէլիֆէ, գասըգ պաղլարը, էնվաի չըրընկալար, էլէքթրիգ մաքինալարը, միզան իւլ հավա (պարօմէթր), միզան իւլ հարարէ (թէրմօմէթր) վէ էյի ճինս կէօզլիւքլէր պուլունմագտա տըր։

Մ. Բօլ Ֆօյաճեան՝ հէր նէվ սըբարըշաթ վէ Թամիրաթը էհվէն ֆիյաթ իլէ իճրա վէ տէրէօհտէ խտէր։

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ

ԱՆՕՆԻՄ ՍԻԿՕՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Շարգտա վէքիլի Մ. ԺՕԺԷՆ ՐԱԲԱԲՕՐ

Ազիէնտա	մէրքէզի Վիէննատա	սէրմայէ	Ֆրանգ	6,000,000
Ֆրանգօ-Հօնկրուազ	» Պուտաբէշթէտէ	»	»	20,000,000
Ֆէնիքս Օթրիշիէն	» Վիէննատա	»	»	4,500,000
Նասիօնալա	» Պուգրէշտէ	»	»	3,000,000
		Ճէման	Ֆր.	33,500,000

(Իհթիյաթ աքչէսի տախիլը հիսապ տէ յիլ տիր)

Գալաթատա Վօյվօտա սօգաղընտա Եուսուֆ Իզզէտտին խանընտա 1ինճի գաթ տա

CAISSE GÉNÉRALE D'EPARGNE & DE CRÉDIT

ՈՒՄՈՒՄԻ ԷՄՆԻՅԷԹ ՎԷ ԻԹԻՊԱՐ ՍԱՆՏԸՂԸ

Պէտէլլէրի Բէյմահ Բէէտիյէ օլունմըշ, պէհէրի 500էր ֆրանգլըգ, 2000 հիսսէյէ մունգասէմ

1,000,000 ՖՐԱՆԳ ՍԷՐՄԱՅԷԼԻ

ԱՆՕՆԻՄ ՇԻՐՔԷԹԻ ՏԻՐ

Մէրքէզի իտարէսի Բարիզտէ Լըֆիւէթ ճատտէսինտէ Ն. 116

ՄԷՃԼԻՍԸ ԻՏԱՐԷ

Մօսիէօ Լը Սէրժան տը Մօնըգօվ (Ֆիլիքս), Ֆրանսանըն Լէժէօն տ'Օնէօր նիշանընըն ռեիսի, սապըգ մէպուս, րէիս։

Մ. Պիւէր (Լէօն) Բարիստէ իրատճը, աղա։

Մ. Թ. Րօթիվալ (Բարիսին Թ. Րօթիվալ վէ Շիւրէքեասը պանգասը հիսսէտարանընտան), էզա։

1887 սէնէսի իչին քօմիսէրլէր

Մ. ՕՍՄՕՆ (ԺԻՒԼ) Բարիստէ մուհասիպ

Մ. ՊԷԼԻՒՖ (ԼԷՈ) » »

ՄԻՒՏԻՐ Մ. ՄԱԹԻԷՕ (ՄՕՐԻՍ)

Բարիսին Ումումի Էմնիյէթ վէ Իթիպար Սանտըղընըն սէպէպը Թէէսիսի, մագսատ վէ ֆէվաիտ ու մուհասսէնաթը պէրվէճը աթի խուլասա օլունմուշ տըր։

Շէօյլէ քի, իշպու պանգա մահիյէ 5, 10, 20 վէ եա տահա զիյատէ ֆրանգ Թէէտիյէ օլունարագ պէօյլէճէ հիսսէ սէնէտաթընը իշթիրայա սուհուլէթ վէրմէք եանի ուժուժա Թասարրուֆ իչին պիր Թարիգ կէօսթէրմէք մագսատը մախսուսըյլա Թէշքիլ իտիլմիշ տիր։

Հէր քեսին մահիյէ Թէմթթիւնտէն ճիւզի պիր միգտարտա խտպիճէկի Թասարրուֆը հիսսէնի խմթիմալ իթմէք իւզրէ միւէսսէսէ Թէէսիսաթը իթիպարիյէնին էն միւքեմմէլի օլմագ իւզրէ 1880 սէնէսինտէ Բարիստէ Թէշքիլ իտիլմիշ վէ 6 սէնէ զարֆընտա 90,000ի միւճաավիզ միւշթէրի խտրինմիշ տիր քի, պունլար պօպ. պիրէր Թահվիլաթ սահիպի օլուպ, րէք չօգու տահա պէօյլէ իքրամիյէլէր գազանմըշլար տըր։

1000 ատէն 200,000 ֆրանգա գատար պիր չօգ ճեսիմ իքրամիյէլէր գազանմագ իհթիմալի օլուպ սէնէտէ 2, 4 վէ 6 տէֆա չէքիլէն գուրրալարա իշթիրագ իտէր վէ հիսսէ 3, 4 [Թահվիլէ կէօրէ, եւպագէ սէնէվի 3 եա 4] Փայլի ալըրլար վէ արզու օլունտուղը զէմանտա, ֆիյաթը մէզկիւր եաժիլէ հէր եէրտէ ֆիրուխթը գաբիլ օլան Վիլլ տը Բարի, Վիլլ տը Լիօն վէ զուխիճէմ կիպի Ֆրանսանըն Բարիս չէհրինին 1865, 69 վէ 71 սէնէլէրինտէ, վէ Լիօն չէհրինին 1880 վէ Լիլ չէհրինին 1860 Թարիխլէրինտէ ագտ իթմիշլէրի իսթիգրազլարա գարըշ չէկտիրմէշ օլունալարը օալիկաաճէն Թահվիլ օլընան Թահվիլաթը վէ Ֆրանսանըն Գրէտի Ֆօնսիէ պանգասընըն Ֆօնսիէ վէ Գօմինալ [1879 վէ 80], Պանգ Իսթիգէքը տը Ֆրանս վէ սաիր պու կիպի Փայէգ գուրուշլարընըն վէ իքրամիյէլէրինին նիգամընտա Թէէսիսի Ֆրանսա տէվլէթը ֆախիմէսինին քէֆալէթի Թահթընտա պուլընան միւէսսէսէ հիսսէ սէնէտաթընը քեաֆֆէսինի միւշթէրի պանգա Թէզասսիթը միւլթէզիմ իլէ ֆիրուխթ իտէր։

Իշ Թագսիթին Թէէսիսիյէսինէ Միւսիւ Թարաֆընտան միւմգին մուգավէլէնամէնին միւպաաէլէսինի միւթէկաֆիլ Պանգա Թարաֆընտան միւշթէրի իչին մուգավէլէտէ իրաէ օլունան հիսսէ սէնէտի իշթիրա օլունտուղու հալտէ նումէրօսը քեշիտէսինէ պիր մէքթուպլա մախսուսըյլա իլիպար օլունըր։ Իշպու մուգավէլէնամէնին Թէամիւնատը իթիպարէն քեամիլէն իշթիրա օլունմըշ կիպի օ սէնէտին իքրամիյէ քեշիտէսինտէ իշթիրագ վէ Փայլէրինի ախզա միւշթէրիլէրին հագգը պուլունուր. մահիյէ միւշթէրիլերին իգամէթգեահընա կէօնտէրիլմիշ սաալարտան օլան մագսատա գ սէնէտամօլրիյա մուգավէլէտէ միւնտէրիճ Փիյաթ Թէմամէն Թէէտիյէ օլունտուղու կիպի, հիսսէ սէնէտի միւշթէրիյէ Թէսլիմ օլունըր քի, միւշթէրի պու սայէտէ կիւզէլ պիր Թասարրուֆ իթմիշ օլուր։

Պու մուամէլէ հագգընտա միւքեմմէլ Թաֆսիլաթ ալմագ վէ եազըլմագ իսթէյէն զէվաթ Պանգաճըն Տէրսաատէթտէ Մէմալիքը Մահրուսէի Շահանէ իչին ուժուժի վէքիլի Գույումճեան Ցաքէր էֆ.յէ միւրաճաաթ էյլէմէլի տիրլէր։ Վէքիլը մումայիլէյհին մահալլը իգամէթի Սթամպօլտա Զագմաճըլար եօգուշունտա Վէրթեռի Մասթաֆա բաշա խանընտա 6 նումէրօլու խանէ տիր։

Իզմիր վէ Այտընը իչին աճէնթէ՝ Իզմիրտէ Եուսուֆ չարշըսընտա Ս. Մ. Միսաք Մօրուքեան վէ Գումի.

Խրիստավէնտիկէ [Պրուսա] վիլայէթի իչին աճէնթէ՝ Պրուսատա Իբէք խանընտա Մ. 8. Գալըճեան,

Էտիրնէտէ աճէնթէ՝ Խաբէլէտէ Սարգիս էֆ. Սարգիսեան,

Կէլիպօլուտա աճէնթէ՝ Մ. 8. Նահապետեան էֆ.

ՔԻՐՃԻՒԲԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ

ԷՃԶԱԽԱՆԷ

26 — ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ ԵԷՆԻ ՃԱՄԻՏԷ — 26

ՍԻՒՃԱՐ ՏԻՒՔԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹԱՄՊՕԼՏԱ	ՊԷՅՕՂԼՈՒՆՏԱ
77 — ՔԷՕՓՐԻՒ ՊԱՇԸՆՏԱ — 77	168 — ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ — 168

Մէզքիւր էճզախանէ վէ սիւճար տիւքեանլարընտա միւթէատտիտ վէ էնվաի Թէրքիպաթը քիմիեվիյէ վէ էճզա վէ մուալէճաթ վէ սաթըր ճէրրահիյէ, վէ ալէթ ճիհագ լաստիգ իլէ չէլիք էտէն մամուլ ալաթ ու էտէվաթ, վէ Լիմօնտէր ուսուլ ինտէ պաղլար, վէ Ֆրանսըզ վէ Ինկիլիզ էճզալարը, սօլ ֆաթծընըն էն ալէա ճինսի, եէրլի վէ էճնէպի մաատէն սուլարը, ֆօթօղրաֆճըլար իչին լէվազըմաթը քիմեվիյէ, Պօրսօ շուրուպլարը, գօմէտալար, էնվաի իսպիրթօ, գօգուլու սապունլար, նէֆիս բուտրա, օ տը Գօլօնյա, սաչ սուլարը, տիւկիւն-իւլէր, վէ սրէչըրլար իլէ քիմիեվիյէ մինուսու ճամ գապլար վէ ալաթ ու էտէվաթ մէվճուտ օլուպ, Թօբտան վէ բէրաքէնտէ ֆիրուխթ օլունըր։

Քէզալիք մէզքիւր տիւքեանլարտա մուայէնէի Թըպպիյէ տախի իճրա օլունըր, պունա մախսուս օտալարը վար տըր։

Պէյօղլու էճզախանէսի կէճէլէրի աչըգ տըր։

Զէյլ.—Պիրճիւմլէ էճզա վէ էմթիաամըզըն էն ալէա ճինսինտէն օլտուղը վէ րէք էհվէն ֆիյաթլա սաթըլտըղըն Տօգթօր էֆէնտիլէր վէ բազըրկեանլար էհալիյէ իլան խլունըր։

1782 ՍԷՆԷՍԻՆՏԷ ԼՕՆՏՐԱ ՇԷՀՐԻՆՏԷ ԹԷԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆԱՆ

ՖԷՕՆԻՔՍ ՖԱՅՐ ՕՖԻՍ

ՆԱՄ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ԻՆԿԻԼԻԶ ՍԻԿՕՒՐԹԱ ԳՈՒՄՊԱՆԵԱՍԸ

Իհթիյաթ աքճէսի	Ինկ. լիրասը		1,000,000
Հասըլաթը սէնէվիյէ	,,	,,	1,000,000
1885 գէկտ. 31է գատար Թազմին օլընան զարար վէ զիյանլար	,,	,,	15,000,000

Աճէնթէ
ԳԼՕՆԱՐԻՏԻՍ վէ ԳՈՒՄՊ.

Խարպէխանէսի Գալաթատա Մէհմէտ Ալի բաշա խանընտա Նօ. 8

ՊԼՕՑԻՒՔ ԼԷՆԵԱ ՄԱՂԱԶԱՍԸ

JEAN PSALTY

ՏՕՂՐՈՒ ԵՕԼՏԱ ԳՈՒԼԷ ԳԱՊՈՒՍԸՆՏԱ Նօ. 657-659-661-663

ՄԻՒՀԻՄՄԱԼԻՔ · ՉԷՅԻԶԷՔ · ԷՃՎԷՆԻՅԷԹ

Բարիզ, Ինկիլիզ, Ալէման վէ Պէլճիգա մամուլաթընտան օլարագ պէօյլէ մօտելէա վէ էշեա փարիգա վէ տէբօզիթօսը։

ՔԻՒԼԼԻՅԷԹԼԻ ՎԷ ՉԷՇԻՏԼԻ ՀԱԶԸՐ ՄԱԼԼԱՐ

Էմթաայի մէզքիւրէնին միւհէքքէմլիք վէ նէֆասէթինէ միւթէմէյին օլմագ իչին Մ. Բասալթի՛ին մաղազալարընա զիյարէթ իտիլմէ քեաֆի տիր։

ԶԷՅԼ. — Իշպու մաղազա՝ ՓՍԱԼԹԻ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ մաղազասը զաննօլունմամալը տըր։

Իխթար

Մ ԺԱՆ ՓՍԱԼԹԻ՝ քէնտի պիր խայլը միւշթէրիլէրինէ սուհուլէթ օլմագ իւզրէ պու տէֆա Պէյ օղլունտա Տօղրու եօլտա վագը Ագա ճամիտէ Շարլ Գուլթօ նամ պէօյլէք էվին ալթընտաքի մաղազայը պիր շուպէ քիւշատ իթմիշ տիր։